PAZARTESİ
12
Birinciteşrin
1 9 4 2
5 KURUŞ

ULUS BASIMEVİ
Çankırı Caddesi. Ankara
Telgraf : ULUS Ankara
(Telefon)
Başyazarlık 1371
Yazı İşleri Müdürü 1061
Müessese Müdürü 1144
Yazı İşleri 1062
İdare 1064

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

Sıhhatini sevenler, birinci sınıf kimyager Mehmet Ali'nin nezareti altında yapılan ve etiketi yapışık bulunan sirkeyi alınız, aldanmayınız. Rağbet gören her şeyin taklidi ve benzeri vardır. Alâmeti fârika ile imzalı şişelere
DİKKAT ?
Adres: Hacıdoğan Çerkes S. No. 71
Tel: 1496 Niyazi Söndürmez

Cumhurreisimiz, dün yapılan at yarışlarını seyrettiler

Cumhurreisimiz Millî Şef İsmet İnönü dün öğleden sonra Şehir Hipodromunu şereflendirerek sonbahar at yarışlarının üçüncüsünü seyretmişlerdir. Millî Şefimiz Hipodroma gelişlerinde olduğu gibi, oradan ayrılışlarında da, hazır bulunan binlerce kişinin saygı ve bağlılık tezahürleriyle selâmlanmışlardır.

Voronej cephesinde bir Rus uzun menzilli topu

Bazı haberler etrafında

Falih Rıfkı ATAY

Sonbahar serinliği ile beraber, Avrupa kıtasının hemen her tarafından kaynaşma haberleri geliyor. Bir iki bomba, birkaç suikast veya ayaklanmanın alman iç cephesi için ciddi bir tehlike olacağına inanmak güç olur. Rusya ve Afrika muharebelerine devam eden almanlar, kıtayı boş bırakmış değildirler: asâyişi koruduktan başka, dışardan gelecek istilâ hareketlerine karşı koymak için her türlü askeri tertipleri almışlardır. Bütün tahkimli yerler, kıyı kaleleri, şose ve demiryolları ellerindedir. Tekmil beslenme ve geçinme kaynakları onların hükmü altındadır. İşgal altındaki milletler silâhsızlanmışlardır. Bu şartlar içinde şahıs ve gizli grup teşebbüsleri alman idare ve polis makamları için üzücü olmaktan ileri geçemez.

Ancak şu da görülüyor ki gene bu memleketlerde bazan zoraki bir sükûn olmuşsa da, kadere razı olmaktan, yani, yeni nizam mistiğine inanmak veya kapılmaktan doğma bir tabii yatışma elde edilememiştir. Balkanlarda Sırbistan bile bir cephe tutuyor. Hırvatistan'dan Bulgaristan'a doğru, demiryollarında bir seyrisefer devamlı bir güvenlik altına alınmamıştır. Yeni nizamcı bir hükümet ve onun partisine ve nihayet bir büyük şehirlik nüfusu olmasına rağmen, Norveç kımıldama hâlindedir. Fransız milletinin büyük çoğunluğu ile Laval partisinin arası açıktır. İstilâ kıtalarına hemen kapılarını açan ordusuz Danimarka'nın bile, bugünkü talihini kabul etmediğini gösteren havadisler alınmaktadır.

Acaba bütün bunlar, sadece ingiliz ve amerikan telkinlerinin ve tahriklerinin eseri midir? Halbuki ingiliz ve amerikan uçakları işgal altındaki şehir ve fabrikaları durmadan dövmekte, bu yüzden buralarda beslenme ve geçinme sıkıntısı artmaktadır. Halbuki Anglo-Saksonlara karşı mücadelenin, kıtalar arası bir mücadele karakteri alması için, yani, bütün Avrupa kendi topraklarının ve denizlerinin hürriyeti hesabına Anglo-Saksonlar aleyhine cephe alabilmek için, her tarafta fikir adamlarının ve halk yığınlarının kanaati kazanılmak lâzımdır. Böyle olmazsa, Almanya bugün Rusya'ya karşı, yarın Anglo-Sakson âlemine karşı hemen hemen tek başına çarpışmak, ve bir iki cepheyi daima kuvvet altında tutmak mecburiyetinde kalabilir.

En geri memleketlere kadar millî istiklâl ve hâkimiyet fikrini sokan avrupalılar, bu fikre bir din gibi bağlıdırlar. Avrupa memleketlerine tabii bir yatışma, ancak, millî istiklâl ve hâkimiyetlerin korunacağı ve yeni barış nizamının bu istiklâl ve hâkimiyetlerine uzlaşık olacağı hakkında inancalar verilmekle olacak gibi görünüyor. Belki de işgal ordularının fiilî tecrübeleri, yeni nizam ideolojisinin bazı ürkütücü kısımlarının tadil edilmesine sebep olacaktır.

Dediğimiz gibi, ne açlıklar, ne sıkıntılar, ne de karşılıklar bu şekilde şartlar içinde Almanya'yı sarsamaz. Göring'in dediği gibi, ele geçen her şeyden evvelâ alman milletinin faydalanacak, her şeyden evvel, alman milltinin beslenmesi, ısınması ve geçinmesi sağlanacaktır. Bununla beraber ayrıca, tabii bir barış nizamı içinde, elbirliği ile, kıta ve kıta dışı milletlerin bahtiyarlığını hazırlamak olduğuna göre, kâfa inanmasından ve gönül kanmasından gelen bir dayanışmaya varmak lüzumu, her zaman kendini hissettirecektir.

Yeni Zelanda da Çinde'ki kapitülâsyon haklarından vazgeçti

Vellington, 11 a.a. — Yeni Zelanda Başvekili M. Fraser, Çinlilerin bulunduğu bir toplantıda söz alarak Yeni Zelanda'nın Çin'de elde etmiş olduğu ve Çin'in hükümranlık haklarına uygun bulunmıyan bütün haklardan vaz geçtiğini bildirmiş ve şunu ilâve etmiştir:

Hiç kimse Çin'e karşı olan borcumuzu inkâr edemez. Fakat biz Yeni Zelandalılar bu borcumuzu ödemek için elimizden geleni yapmağa azmetmiş bulunuyoruz.

Esirlerin zincire vurulması

alman radyosu da tefsirlere yol açıyor

Londra, 11 a.a. — Alman radyosu, zincire vurulacak bir alman esirine karşı üç ingiliz esirine aynı muamelenin tatbik edileceği tehdidini bugün de tekrar etmiş ve hattâ spiker lerden biri bu sayının beşe kadar çıkarılmasını ileri sürmüştür.

Spiker bundan başka Tobruk'ta esir düşen bir cenup afrikalı erbaşla yapıldığı iddia edilen bir konuşmayı da bahis mevzuu etmiştir. İddiaya göre bu erbaş, alman esirlerine sorguya çekilmeden önce yiyecek ve su verilmemesinin ingiliz kumandanlığınca güya emredildiğini söylemiştir.

Berlin, 11 a.a. — D.N.B. ajansının öğrendiğine göre alman esirlerinin ellerinin bağlanması hâdisesi hakkındaki ingiliz tebliği üzerine, pek yakında alman esirlerinin ingilizler tarafından tâbi tutuldukları muameleye dair mufassal malûmatı muhtevi bir tebliğ neşredilecektir.

Kızılordu siyasî komiserlikler teşkilâtında değişiklik

Berlin, 11 a.a. — Kızıl ordudaki siyasî komiserlikler teşkilâtında değişiklik yapılacağı hakkında gelen haberler burada alâka uyandırmıştır. Mufassal malûmat alınıncıya kadar bu tedbirin hakiki sebeplerine dair ihtiyatla mütalâa yürütülmektedir. Bazı mahfillere göre, Stalin, komünist partisini ağır askeri bozgunların mesuliyetinden kurtarmak veya hiç olmazsa bu hususta partiye düşen mesuliyet hissesini azaltmak için bu tedbire baş vurmak lüzumunu duymuştur.

Diğer taraftan alınan bir habere göre Kızılordu'ya yalnız merkezî bir siyasî büro kurulması düşünülmektedir. Söylendiğine göre Stalin bugünkü askeri durum karşısında buna lüzum hissetmektedir.

Krasnodar'da Rusların çekilmeden önce ateşe verdikleri bir silâh fabrikası yanarken

Şeker Bayramı dolayısiyle

Gazetemiz salı, çarşamba, perşembe günleri çıkmıyacak ve yerini

KIZILAY

Gazetesine bırakacaktır. Üç gün sonra kendileriyle buluşmak üzere, okurlarımızın güzel bir bayram geçirmelerini dileriz.

Moskova'ya göre

Ladoga'daki alman zaferini ruslar tekzip ediyorlar

Sovyet kayak birlikleri kış muharebeleri için hazırlıklara başladılar

Moskova, 11 a.a. — Sovyet haberler bürosu, "Hitlercilerin bir yalanı daha" başlığı altında aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

Bu son günlerde, alman kumandanlığı, Ladoga gölünün cenubunda 7 sovyet tümenini çember altına alarak imha ettiğini, 12.370 esir aldığını, 244 tank, 307 top, 491 havan topu ve saire ele geçirdiğini veya tahribettiğini bildirmiştir. Alman kumandanlığının bu tebliği, baştanbaşa küstahça bir yalandır. Ne Ladoga gölünün cenubunda ne de başka herhangi bir yerde, Hitlerciler, bir tek sovyet tümeni değil fakat bir tek sovyet alayını bile çember içine almamışlardır.

Ladoga gölünün cenubunda, Siniavino bölgesinde, sovyet kıtaları eylül ayında, alman ordusu kuvvetlerinin bir kısmını cephenin cenup kesiminden kendi üzerine çekmek hedefiyle taarruz savaşları vermişlerdir. Bu hedefe varılmıştır. Kırımda bulunan ve Stalingrat önünde ve Terek'teki harekâta ayrılmış olan 4 piyade tümeni, 24 üncü, 28 inci, 132 ve 170 inci tümenler de dahil olmak üzere birçok alman tümeni, acele surette Siniavino bölgesine nakledilmiş ve burada sovyet kıtaları tara-

(Sonu 3 üncü sayfada)

Berlin'e göre

Kafkasya ve Stalingrat'ta şiddetli savaşlar oluyor

Elbruz dağlarında kar fırtınaları ve soğuk, harekâtı güçleştiriyor

(Yazısı 3 üncü sayfada)

Merkezde şiddetli bir topçu ateşinden sonra almanlar hücuma geçtiler

Stokholm, 11 a.a. — Dünün en alâka uyandırıcı haberi, merkez cephesinin tasrih edilmiyen bir kesiminde şiddetli bir topçu baraj ateşinden sonra alman piyadesinin hücuma geçtiği haberidir.

Hücum bilhassa hava kuvvetlerinin ve tankların himayesiyle yapılmıştır. Ruslar da karşı hücuma geçmişler ve muharebenin sonunda her iki taraf eski mevzilerini muhafaza etmişlerdir. Bu hareketin vuku bulduğu yer Rjev olabileceği gibi Smolensk bölgesi de olabilir. Almanlar bu hücumla karşılarındaki sovyet kuvvetlerini imha etmek gayesini gütmüş olacaklardır.

Yarı resmî alman haberlerinde iddia edildiğine göre son zamanlarda büyük ölçüde tahşidat yapılmıştır. ve bahsi geçen hücum büyük ölçüde bir taarruzun başlangıcı olarak telâkki edilmelidir.

Stalingrat cephesine gelince, bu cephe hakkında bu gece Stokholm'a pek az haber gelmiştir. Şehrin sistematik bir şekilde tahribedilmeğe başlandığına dair hiç bir alâmet de henüz mevcut değidir. Aman basınının neşrettiği Stalingrat'a ait mufassal bir plân, almanların 15 güne yakın bir müddettenberi 3 fabrika blokunun, şehrin hemen hemen beşte ikisini işgal ettiğini göstermektedir. Şehrin biri merkezinde diğeri cenubunda bulunan başlıca iki demiryolu istasyonu halen almanların elinde bulunmaktadır.

Stalingrat şehrinin dışında gerek şimalde gerekse cenupta Timoçenko kuvvetlerinin durmadan hücum ettikleri ve cuma günü bazı alman müdafaa hatlarının yarılmış olduğu iddia edilmektedir.

— (Sonu 3 üncü sayfada) —

Galatasaraylılar yarın sabah Ankara'ya geliyorlar

İlk maçı Demirspor'la yapacaklar

Dün de yazdığımız gibi, artık Galatasaray'ın Ankara'ya gelişi kati leşmiştir. Galatasaraylılar yarın sabah şehrimizde olacaklar ve öğleden sonra saat 15.30 da ilk maçlarını Demirspor'la yapacaklardır.

Bundan 10 gün kadar evvel Galatasaray takımı Ankara'ya gelecek iken tren yolundaki bozukluk dolayısiyle seyahat geri kalmıştı. O zaman gerek tım takım gerekse onunla karşılaşacak Ankaralılar hakkındaki düşüncelerimizi yazmıştık. O zaman da kaydettiğimiz gibi, Galatasaray'ın Ankara'da yapacağı bu müsabakalar futbolü sevenler için seyretmiye değecektir. Memleketimizin futbol seviyesi malûmdur ve belli başlı takımların arasında Galatasaray ön plânda gelmektedir. Galatasaray takımı futbol bilgisi kadar enerjisi ile maruftur. Takımda beraberlik ve bilhassa "takım için oynama" gayreti vardır.

(Sonu 4 üncü sayfada)

Cenup Pasifik'te

hava ve deniz savaşları

Müttefikler japonlara yeni darbeler indirmişler

Vaşington, 11 a.a. — Bahriye Nazırlığının tebliği :

Cenup Pasifik'te: 5-6 ilkteşrin gecesi donanmaya mensup pike bomba uçakları ve Guadalcanal'da üslenen torpil uçaklarımız düşmanın karaya çıkmak için yaptığı bir harekete yardım teşebbüsünde bulunan 6 düşman torpido muhribine hücum etmiştir.

Torpido muhribinden biri batırılmış ve diğeri de hasara uğratılmıştır.

7-8 ilkteşrin gecesi düşman Guadalcanal'daki kıtalarını takviyeye devam etmiştir. 8 ilkteşrin akşamı donanmaya mensup pike bomba uçakları, torpil uçaklarımız ve bunlara yardım eden av uçaklarımız, Guadalcanal'ın şimal batısında Kaka sınıfından bir kruvazör ve beş torpido muhribinden mürekkep bir düşman deniz teşkiline hücum etmişlerdir. Düşman harp gemileri adanın şimal batı müntehasında bir ihraç hareketini peçeleme teşebbüsünde bulunuyordu. Düşman kruvazörü bir torpil ve müteaddit bomba isabetleri almıştır. Hücumumuzu takiben hava meydan muharebesinde 4 düşman deniz uçağı düşürülmüştür. Uçaklarımızdan ikisi üslerine dönmemiştir.

Rasıtlarımızdan alınan raporlara

(Sonu 3 üncü sayfada)

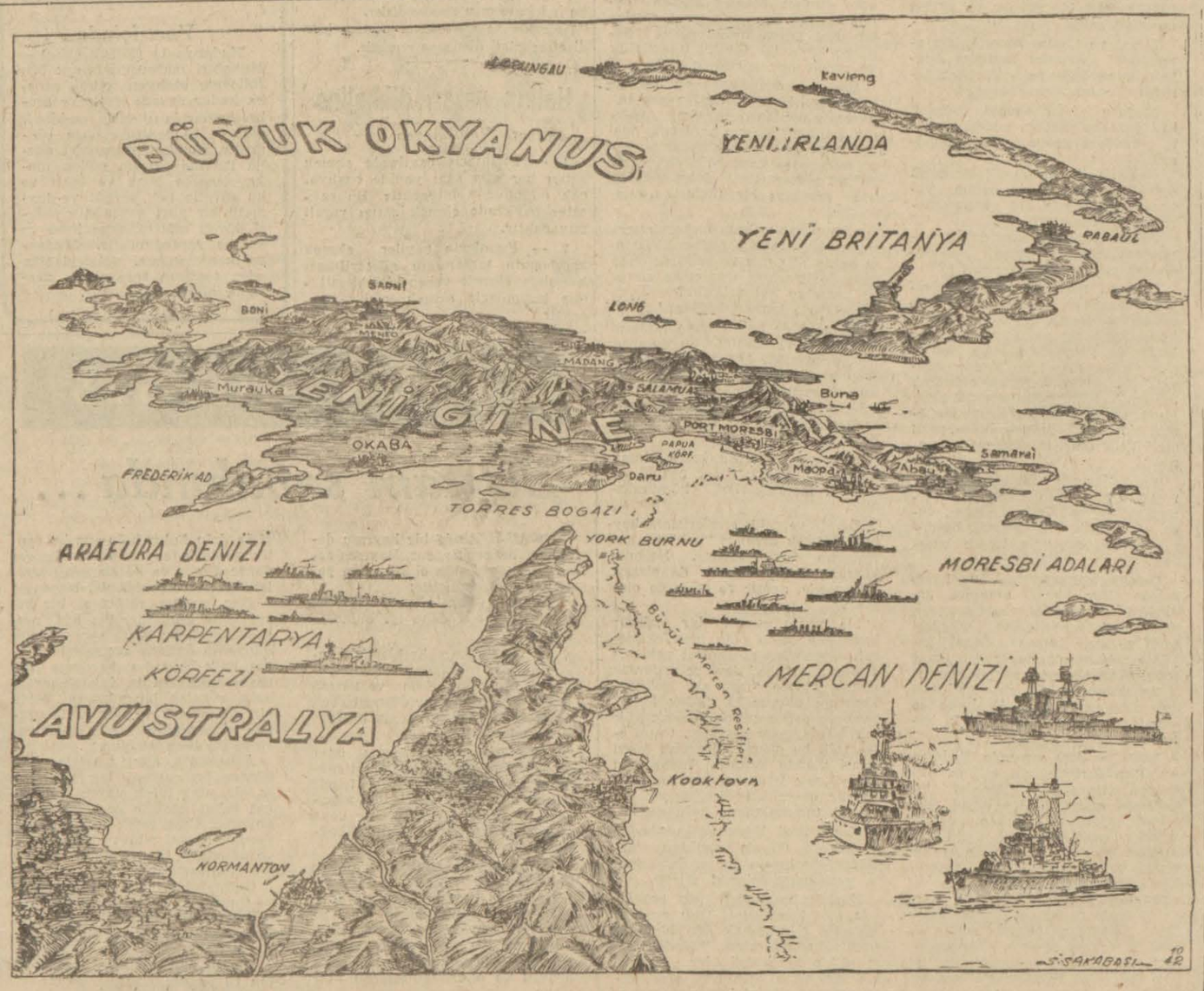

Cenup - batı Pasifik'te zaman zaman savaşlara sahne olan Yeni Gine'yi ve Mercan Denizini gösterir harta

Amerika uçakları

Bingazi'ye taarruz ettiler

Kara cephesinde kayde değer yeni bir şey yok !

Kahire, 11 a.a. — Amerikan kuvvetlerine mensup bomba uçakları cumartesi sabahı Bingazi'deki doklara ve limandaki gemilere hücum etmişlerdir. İç mendirekte demirli bir ticaret gemisinin pek yakınına bir bomba düşmüştür. Dokların merkez kısmında bulunan binalara ve tesislere en az 25 bomba atılmıştır.

Amerikan uçakları şiddetli fakat tesirsiz kalan bir uçaksavar ateşine tutulmuştur. Ayrıca iki Messerchmitt 109 amerikan bomba uçaklarına hücum etmişlerse de hiç bir hasara sebep olmalarına meydan verilmeden püskürtülmüştür. Bütün amerikan uçakları arızasız üslerine dönmüşlerdir.

Kahire resmî tebliği

Kahire, 11 a.a. — Ortaşark'taki Britanya kuvvetleri mumî karargâhının müşterek tebliği :

Dün kara cephelerinde bildirilmeğe değer bir hareket olmamıştır.

9/10 ilkteşrin gecesi Luka çevresindeki düşman iniş sahalarına orta bomba ve donanmaya mensup uçaklarımız tarafından hücum edilmiştir. Binalar yakılmış ve yerde bulunan müteaddit düşman tayyarelerine isabetler kaydedilmiştir.

Meydan muharrebesi bölgesi üzerinde av uçaklarımızın mahdut faaliyeti olmuş, motörlü düşman taşıtları, tankları ve çadırları mitralyoz ateşine tu-

(Sonu 3 üncü sayfada)

DENİZCİLİK BAHİSLERİ :

Deniz harbinde bir inkılâp

İllustre'de yazan :
PASİ
Çeviren :
Cahit BEĞENÇ

Bu üç harp yılı içinde, askeri teknikte çok göze çarpan ilerlemeler, hattâ insanı hayrete düşürecek yeni gelişmeler oldu. Bazı silâhlar aklın, havsalânın alamıyacağı kadar tekemmül etti. Bugün, iki metre kalınlığında koca beton duvarları delip bir yandan bir yana geçecek kuvvette mermiler yapılıyor. Bazı tip uçaklar, pike uçuşlarında saatte 1000 kilometre yapıyor. Muharebe sevk ve idaresinde de, bircok yenilikler meydana geldi. Bununla beraber kara, hava ve deniz muharebeleri stratejisinde yapılan ilerleme ve gelişlemeler, aynı derecede değildir.

Kara muharebelerinde, hareket harbi ve yakından savaş, motörlü birliklerin hızlarına bel bağlar.

Tank: müstahkem mevkilerle, ileri sürülmüş müfrezelerle ve başka çeşitli silâhlarla haberleşerek, bunlaar kendisinin ne yapacağını bildirir.

Bütün kara silâhları yavaşlamadan tekemmül etmiştir. Fakat bunların hiç birinde hakiki yeni buluşlar olmamıştır. Hakikaten, gerek piyade gerek topçuluk, geçen harpteki aynı rolünü oynuyor. Bütün askeri hareketlerde, bugün gene klâsik strateji esaslarından ilham alınmaktadır. Doğu harbinin büyük imha muharebelerinde, Ulman'da, Briansk'ta, Kief'te, alman kurmayının doğrudan doğruya tatbik ettiği tatkik, Ani, bal'in Kan meydan muharebesinde kullandığı taktiğin aynıdır. Mot - Polik, yahut yürüyen kaleler ise, Büyük İskender'in şark memleketlerini zaptederken kullandığı meşhur Makedonya falajlarının motörleşmiş şeklinden başka bir şey değildir.

Hava harbine gelince: hava harbinde, gerci çok hızlı ve çok önemli gelişmeler olmuştur. Fakat havacılığın ilk doğduğu birinci dünya harbi zamanında kullanılan muharebe usulleri bugün gene kullanılmakta devam etmektedir.

Şimdi, ocaklara durmadan hız veriliyor, ateş kuvvetleri arttırılıyor. Fakat av uçaklarıyle bombardıman uçakları arasında, hattâ uçaklarla uçaksavarlar arasında yapılan muharebelerde pek az değişiklik ve ilerleme göze çarpar.

Buna karşı, bugünkü deniz muharebelerinde gerçek bir inkılâp olmuştur. Denizler üzerinde son zamanlarda yapılan karşılaşmalar, son seneler içinde uçaklarla harp gemileri arasındaki temasların kökünden değiştiğini göstermiştir. Bu karşılaşmalarda üstünlük hep uçaklarda kalmıştır. Şimdi: denizcilik stratejisi bütün kıymetini kaybetmiş bulunmaktadır. Bu yetmiyormuş gibi, bugün tezgâhlara konan harp gemilerinin yapılışında göz önünde tutulması gereken birçok hususiyetler meydana çıkmıştır. O halde deniz muharebesi tarihinin bir dönüm noktasında bulunuyoruz.

Deniz filosu var oldu olalı, bu filonun esaslı kuvveti zırhlı olarak telâkki edilirdi. Umumi olarak bir filonun kuvveti, o filoda bulunan zırhlıların azlığı, çokluğu, bunların silâh kuvveti ile ölçülürdü. Filo, muharebeye girerken hep zırhlının kuvvetini hesaba katardı. Yirminci yüz yıla kadar, "Yüzen kaleler,, denen bir zırhlıyı, ancak, ya kendi büyüklüğünde bir zırhlı, yahut kendinden daha büyük bir zırhlı bertaraf edebiliyordu.

Fakat 1914 - 18 harbinde, harp gemilerinin karşısına yeni ve korkunç bir düşman çıktı: denizaltı gemisi. Denizaltılar, ustaca hareket ederek, ne yapıp yapıp, harp gemisine yaklaşarak bir torpil attılarmı, harp gemisinin en kalın zırhını bile delebiliyorlardı.

Bununla beraber denizaltı gemisinin yaptığı manevra pek seyrek olarak muvaffak oluyordu. Fakat geçen cihan harbinin en çok şiddetlendiği zamanlarda (1917 martında), büyük zırhlılar gene denizlere hâkim olmağa başladı. Ancak pike uçağının meydana çıkmasıyledir ki, büyük zırhlılar pes demiştir.

Artık zırhlılar ne kadar büyük olursa olsun, kendilerini, havadan gelen yeni tehlikelerden koruyamaz oldu.

Malaka yarımadası sularında "Prince of Walls" ve "Repluse" zırhlılarının japon tayyarecileri tarafından tahribedilmesi, bütün dünya amiralliklarına göstermiştir ki, modern harpte, bugünkü zırhlıların kullanılması fayda vermiyecektir.

Bu görüşümüze hak vermek ve bu görüşümüzün sonuçlarını iyice anlamak için, bu devrin deniz harbi şeklinin nereye vardığını ve bunun gelişmesine yarıyan esasları gözden geçirmek gereklidir.

Buhar makinesinin keşfi ve 1807 de Fulton tarafından bunun gemilere tatbiki, gemilerin hızını arttırmıştır. Büyük gemiler yapılmıya o tarihten sonra başlanmıştır. Fakat bunun, muharebe taktiği üzerinde bir tesiri olmamıştır.

Buna karşılık, 1855 yılı, denizcilik tarihinde önemli bir nokta olarak görülmektedir. Kırım muharebesinin en şiddetli zamanındayız. Avrupanın dört büyük deniz devleti, İngiltere, Fransa, Avusturya ve Sardenya devletleri, Sivastopol'u muhasara etmekte, fakat bir başarı elde edemiyorlar. Müttefikler donanması limana giremiyor. Zira, rusların elinde o devrin en modern topları, Paixhans topları var. Bu topların savurduğu gülleler, ağaçtan yapılmış müttefik gemilerini parça parça ediyor.

Tam bu zamanda, fransız amiralığı, eski bir fikri tatbik alanına çıkarmağa, yani her tarafı demir levhalarla kaplı bir harp gemisi yapmağa karar verdi. Bu harp gemisinin adı Gloire'dı. 5600 tonluktu. Hızı da 12 mildi; o kadar.

İlk zırhlı denize açıldı ve çok beğenildi. Bunu yapan fransız Dupuis de Lome'in bu teşebbüsü bir inkılâp

İngilizlerde nemen 'warrior" zırhlısını yaptılar. Fakat bu zırhlı, fransız zırhlısından daha üstündü. 9.000 tonluktu ve hızı 14 mildi. Ondan sonra bütün harp gemilerinde hızlazırh kaplamağa başlandı.

Bu zırhlı gemilere karşı da tedbir almak gerekiyordu. Çünkü, muharebede bunları batıracak top yoktu. Büyük toplar yapıldı. Ondan sonraki muharebelerde, bu kara toplarıyle zırhlı gemiler arasında karşılıklı ateş açmalar görüyoruz. Yıldan yıla gemilerin zırhları kalınlaştıkça, sahil toplarının da çapları büyümeğe başladı.

Gemi yapımı isinde ingilizler dünyayı hayrete düşürdüler, 80 toplu büyük bir zırhlı yaptılr. (Şunu işaret edelim ki, bugünkü zırhlılarda bile en çok 60 top vardır.) Bu ingiliz zırhlısının adı "Goliath"tı. Zırhlı dört kere tadil edildi. Sonunda, suya bile indirilmeden söküldü.

Bugünkü deniz stratejisi, mevzi muharebesindeki toplar için kullanılan stratejinin aynıdır. Bu stratejide yalnız tekniğe dayanan bir gayret göze çarpar. Manevra sefine pek az serbestlik verir, amirallerin şahsi fikirlerine pek ihtiyaç göstermez.

1865 yılına gelelim. Bu tarih yenidir, fakat önemlidir. Amerika Birleşik Devletleri, cenup devletleri ile harp halinde idi. İsveçli mühendis Evikson, Amerika'da, Amerika donanması için bir zırhlı yaptı. Bu zırhlının topları, döner kuleler üzerinde bulunuyordu. Bu buluş, denizcilik âleminde yıldırım tesiri yaptı. Amerikalılar, hemen bir zırhlı daha yaptılar. Bu zırhlı açık denizlere açılabilecek bir zırhlı idi, bu da döner kuleli idi. "Miantonomah" denen bu zırhlının görünüşü acaipti: üst göv ertesi, suyun yüzünden ancak bir metre kadar yukarıda idi.

Çok geçmeden, harp gemisi yapılan bütün dünya tersanelerinde değişiklikler oldu, her tarafta döner kuleli harp gemileri yapılmıya başlandı. Aynı zamanda makineler tekemmül ettirildi, yeni keşfedilen patlayıcı maddeler sayesinde gemi toplarının ateş hızları teksif edildi. Bütün bunlar, deniz harbine hareketli bir karakter verdi, ve müteharrik kuleler, deniz taktiği üzerinde tesir göstermeğe başladı. Donanma kumandanları, yapabilecekleri ne varsa hepsini göstermeğe başladılar; önlerinde öyle bir tecrübe âleti vardı ki, keyiflerine ve kendi isteklerine göre her şeyi tecrübe edebiliyorlardı.

Gemilerdeki zırhların kalınlığı arttıkça ve topların çapı büyüdükçe, gemilerin hızları da artmaga başladı, bir zaman sonra, yani yirminci yüzyılın başlarında artık harp gemileri çok kuvvetlenmişti . 1856 da "Gloire" zırhlısı 5600 tonken, 1941 de North - Carolina,, zırhlısı 35.000 ton oldu. Ortalama olarak her birinde 400 milimetrelik 9 top bulunmasından dolayı ateş kuvvetleri ve zırhların dayanması sayesinde, son yirmi yıl içinde yapılan harp gemilerinin ne top ateşlerinden, ne de denizaltı torpillerinden korkuları kalmamıştır. (Yalnız, ingiliz Hood zırhlısının başına geldiği gibi, denizaltı tarafından atılan bir torpil, geminin cephaneliğine rastlarsa, herhangi zırhlı olursa olsun, onu derhal batırabilir ki, bu da pek seyrek olur.)

Bombardıman uçakları tarafından harp gemilerine iki çeşit hava hücumu yapılır. Bu iki hücumu biribirinden ayırmak gerektir. Birinci çeşit hava hücumu, uçakların çok yükseklerden attıkları bombalarla olur, bu uçaklar, harp gemisine, bombalarını ufki bir şekilde uçarlarken atarler.

İkinci çeşit hava hücumunu, alçaktan uçan pike uçakları yapar. Bugün harp gemileri yapılırken, bu iki çeşit hava hücumu göz önünde bulundurulmaktadır. Bunun için de iki müdafaa usulü kullanılır. Birinci usul, uzun menzilli toplarla uçaklara ateş açmak; ikinci usul de, yakın mesafeden müdafaa ateşi açmaktır. Uzun mesafe ateşi, yani en çok 600 metre yüksekten uçan uçaklara karşı harp gemisinin açtığı ateş, çapla-

(Sonu 4 üncü sayfada)

Günün mevzuları

Niçin? Neden?

Hüseyin Sami COŞAR

Niçin bu büyük ve derin fark? Şimal Amerikası ile Cenup Amerikasının ekonomik gelişim seyirlerinde, baş döndürücü hızlı hamlelerin yanı sıra bu emekleme neden?

Dış manzaraya bakılınca: ihtişamlı âbideleri, muntazam ve düz caddeleri, güzel ve yeni yapılariyle "Rio de Janeiro"nun "Buenos-Aires"in nesi eksik? Fakat "milli servet", "milli gelir" bunlardan ibaret değil ki...

Endüstri devriminin tam verimi ancak muayyen tul ve arz derecelerinin çizdiği sınırlar içinde mi alınabiliyor? Yoksa, bu teknik üstünlük fıtri bir cevher ve istidat meselesi mi?

Şimal ve Cenup Amerikaları arsaındaki ayırımlar mutlaka Anglosaxon ve İspanyol - Portekiz tesirleri ile mi izah edilecek?

Modern büyük sanayi istihsali için gereken şartlar, neden cenupta şimaldeki kadar elverişli olmamıştır?

Neden cenupta büyük bir milli servet birikmemiş ve daima yabancı kaynaklara baş vurmak zorunda kalınmıştır?

Neden cenupta şimaldekiler ayarında endüstri şefleri, mühendisleri, işçileri yetişememiştir?

İstihsal, mübadele ve umumiyetle idare ve siyaset hayatında neden bambaşka bir zihniyet hâkim? Zekâ mı eksik? Hayır.. Şu halde A. Siegfriedin iddia ettiği gibi "takip fikri" ve "irade kuvveti" mi gevşek?. Siyasi olgunluk mu kıt?.. Kötü politikacılığın sebebiyet verdiği istikrarsızlık mı âmil oluyor? Tam mânasiyle milli bir kültür mü henüz vücut bulmamış?..

Bu kadar şümullü bir mevzuda, bıçak gibi keskin hükümler vermek bizim haddimiz değildir.. Olsa, olsa düşünmek ve belki de düşündürmek emeliyle teselli buluruz..

Gelelim konumuzun iktısadi cephesine: Ucu bucağı olmıyan bu engin ülkelerde nüfus az da ondan dolayı mı, sanayileşme hareketi zayıf ve kısır kalmış?.. Sanayi inkılâbı meyvelerini vermeden önce, şimal Amerikasının nüfus kesafeti ne derecede idi? Bugünkü Cenup Amerikasının durumundan pek farklı mıydı? Şüphesiz ki hayır..

1820 ile 1920 arasında Birleşik Amerika devletlerinin nüfusu 96 milyon artmıştır.. Göçmenler bu rakamın ancak dörtte birini teşkil ediyorlardı... Demek oluyor ki, Şimal Amerikasındaki iktısadi şartlar, nüfusun artmasını temin etmiş bulunuyor. "Cenup Amerikası" mevzuunda sözün kısası ve açıkçası şudur:

Bu geniş ve zengin ülkeler vaktinde, zamanında tavında buhar ve makine çağına ayak uydurmamışlar; bu devrime sırtlarını çevirip kör değneğini bellemiş gibi saadet refahlarını hep aynı ham maddeleri ihraç etmekte aramışlardır. Fiyatlar yükseldikçe yüzleri gülmüş, dışardan borç para bulabilmişler, fiyatlar düştükçe bununluk içinde kıvranmışlar!..

Missisipi, Hudson, St. Laurent nehirleri üzerinde buharla işliyen gemiler mekik dokurken, Şimal Amerikası ile dünya pazarları arasında işlerken; demir ve kömür madenlerinin bulundukları çevrelerde bacalar yükselip, büyük fabrikalar çalışırken; Amazon, Plata, Colorado üzerinde ufak bir duman bulutu bile belirmemiş; "yelken", Kristof Kolombun, Vasko dö Gamanin Macellanin hâtıralarını büyük bir taassupla yaşatmağa devam etmiş!.. Makine çağına uymamaktaki bu ısrar uzun asırlar boyunca acaba neden sürdü? Yeniliğe karşı bu sürekli küskünlük ve yahut hor görme niçin?

Şimal Amerikasında on binlerce kilometrelik çelik ray, sarktan, garbe, şimalden cenuba sık kuşaklar halinde ülkeyi sararken "cenup" son çeyrek asra kadar bu yeni münakule vasıtasına da fazla rağbet göstermemiş; daha doğrusu aynı şebekeyi bir türlü kuramamıştır.

Cenup Amerikası memleketleri, uzun zaman acaba neden XVII inci hattâ XVI ıncı ve belki de daha geri devirlerinin usullerine sımsıkı bağlanıp kalmışlardır?

Belki de kömürsüzlükten!...

Hammadde bakımından tabiatin lûtfünü esirgemediği bu diyarda, ne gariptir ki, kömür hemen hemen hiç de yok gibidir. Bütün cenup Amerikasında, yalnız Şili ortalama bir hesapla 1.900.000 ton maden kömürü istihsal etmektedir..

Brezilya, Arjantin başta olmak üzere irili ufaklı diğer cenubi Amerika memleketleri kömürsüzdür..

Demir ve çelik endüsrisinin heybetli yüksek fırınları "kok" ile kırınlarını doyurabilirler. Halbuki kömür olmayınca, kok da olmaz. dolayısiyle, demir ve çelik de olamaz..

Ne mutlu zengin bir kömür havzasına sahip olan memleketlere!.. Geçen kış gözümüzü pek yıldırdığı için "kok" deyince hepimizin aklına sadece "ısınmak" geliyor.. Temenni olunur ki "Türk koku" adedinin artmasını dilediğimiz yüksek fırınlarımızı beslesin.. Onun esas rolü bu olsun!... Isıtmak ödevi ikinci plânda gelsin!.. Bunun için de, yüksek fırınların çıkartacağı "demir ve çelik"i işliyebilecek tezgâhlar tamamlanmış bulunsun..

Gözlerimizi Karabük'ün "hadde evlerine" dikmiş bulunuyoruz.. Müttefiklerimizin bu işi daha fazla geciktirmemelerini dileriz..

Kömür havzamızı göz bebeğimiz gibi koruyalım! Onu modern tesisatla cihazlamak için hiç bir fırsatı kaçırmıyalım.. "Maden kömürü" o ne sihirli bir kelime! XX inci asrın petrolüne, elektriğine rağmen sihrini kaybetmemiş olan canlı bir kelime!..

BİRKAÇ SATIRLA

Tatlı yiyip tatlı konuşalım !

Bugün şeker bayramı... Tatlı yiyip tatlı konuşmak bu bayramın ilk şartıdır. Bugün, barış Türkiyesinde neşe içinde bir bayram daha yapmak fırsatını bulmuş oluyoruz. Şu, yanan ve kanayan dünya ortasında bugüne dek nice bayramlar gördük, büyüklerimiz, ordumuz ve millî birliğimiz sayesinde daha nice bayramlar da göreceğiz.

Bu bayrama hayat pahalılığı içinde kavuştuk. Belki üstümüzü başımızı yeniliyemedik, çoluğumuza çocuğumuza münasip birer hediye alamadık, eşe, dosta, akrabaya bir paket şeker olsun götüremedik.. Ne ziyanı var, gönüller şen olsun!... Elbet hayat pahalılığı ifritinin ölümünü, vurguncunun çöküşünü göreceğimiz günler de gelecek...

Hiç olmazsa bayram gününde olsun, gözümüzdeki kara gözlüğü biran için çıkaralım, güler yüzle etrafı pembe görmiye çalışalım. Bilhassa karamsar ruhlulara hitabetmek istiyorum. Yarım bardak suya bakıp bardaktaki bir yudum su, beni kandırmaz demiyerek bardağı bomboş görmiyelim. Biraz iyi niyetle bakacak olursak o bardaktaki suyun da, değer olduğunu ve susuzluğumuzu kandırabileceğini unutmıyalım. Ve buna alışalım.. Hayatta saadetin felsefesi bundan ibarettir!

Daima, elimizdeki tek iyimserlik ölçüsü şu olmalıdır:

Yer yer yanan bir dünya!... Milyonlarca dul!... Milyonlarca yetim!... Milyonlarca malûl!... Milyonlarca aç!... Milyonlarca çıplak!...

Bu levhayı biran için gözümüzün önünden eksik etmiyelim... Bahtiyarlığımızın ölçüsü budur. Şimdi bu levha ile içinde bulunduğumuz vaziyeti kolayca kıyaslıyabiliriz:

Sınırlarına ancak yangının kızıllıkları vuran, fakat tek kıvılcım bile sıçratmıyan cennet bir yurt... Sağlık içinde çalışan milyonlarca kol... Bu dünya boğuşması yüzünden tek dulu, tek yetimi, tek malûlü bulunmıyan bahtlı bir ülke... Şu yokluk dünyası ortasında tek açı ve tek çıplağı bulunmıyan bir yurt.

Bu az bahtiyarlık mıdır? Bunu unutmıyalım, bunu daima gözümüzün önünde bulunduralım.

Evet bugün, bu bahtiyarlığımıza göz koyanlar, paramızı soyanlar, gıdamızı kesen, yiyeceğimize göz diken vurguncular vardır. Ve bu alçaklar hayatımızı güçleştirmektedirler, zaman zaman neşemize zehir katmaktadırlar. Bulanık suda balık avlamak cibilliyetinde olanların ezileceği, hayatımızda yaratılan sun'î zorlukların ortadan kalkacağı günleri itimatla, neşemizi kaybetmeden beklemeliyiz.

Ve daima, yanan bir dünya... Milyonlarca ölü... Milyonlarca dul, yetim ve malûl... Milyonlarca aç ve çıplak!.. Levhasını unutamamalıyız..

Bugün bayram... Tatlı yiyip tatlı konuşalım.. Hattâ şeker yüze değil beş yüze çıksa bile!... İçinde bulunduğumuz engin ve derin saadet para ile pulla ölçülemiyecek kadar mânalıdır, düşündürücüdür de ondan...

1939 eylûlünden beri yurdumuzda devam eden o büyük bayram içinde bir bayram daha kutladık!..

Sabaheddin SÖNMEZ

Burdur'u güezlleştirme cemiyetinin faaliyeti

Burdur, 11 a.a. — Burdur'u güzelleştirme cemiyeti 120 bin liralık inşaat ihalesi yaptıktan sonra şimdi de şehrin içme suyu işini ele almıştır. İçme suyu işinin keşfi 300 bin liradır. Burdur'un hayır seven bayanları ziynet altınlarını bu iş için teberru etmektedirler.

Merkez ve mülhakatta yapılan belediye seçimleri dün sona ermiştir.

Halkın nazarı dikkatine

Ankara Valiliğinden :

1 — Fırınlarla bayilerde ekmek satışı her gün saat yedide başlıyacak ondokuzda bitecektir. Bu saatler haricinde ekmek satışı yapılmıyacaktır.

2 — Fırınlarla bayiler ekmek kartlarının tamamının gösterilmesi karşılığı ekmek verecekler, kesilmiş kuponlarla ekmek verilmiyecektir. 4858

Tenis sonbahar turnuvası

Dün yapılan tenis maçlarının neticelerini aşağıya yazıyoruz :

Tekler

Fehmi Alaeddin'i Kaufman Erdal'ı	6-1—6-1
	6-2—6-2
Ahmet Tandoğan Celâsin'i	9-7—2-6—6-3
Hasan Kaufman'ı	6-3—6-3
Yen Vedad'ı	6-4—6-2
Şefik Ahmet Tandoğan'ı	6-4—4-6—3-0
Bayan Toser Bayan Meleksoy'u	6-4—7-5
Bayan Leylâ Şaman Bayan İfakat'i	7-9—11-9

Çiftler

(Fehmi - Kerim) (Rahmi - Fethi) yi	6-3—6-4
(Hasan - Şefik) (Fazıl - Cilâsin) i	6-0—6-1
(Bahtiye - Alaeddin) (İfakat - Kerim) i	6-1—6-1
(Toser - Yen) (Leylâ - Vedat) ı	8-6—6-2—6-1

kazanmışlardır.

Bugünkü maçlar

Bugünkü yarım sonların programı :
Saat 9.30 Şefik - Yen
Saat 9.30 Bahtiye - Toser
Saat 10.30 Hasan - Fehmi
Saat 10.30 Jülide - Leylâ
Saat 14.50 :
(Fehmi - Kerim) (Hasan - Şefik)
Saat 15.50 :
(Yen - Alaettin) (Kaufmon - Vedat)
Saat 16.50 (Karışıklar maçı).

KÜÇÜK DIŞ HABERLER

Nevyork, 11 a.a. — Yeniden binlerce Amerikan askerinin İngiltere'ye vardığı bildirilmektedir.

Lizbon, 11 a.a. — Başvekil dün ingiliz elçisi M. Campbell'i kabul etmiştir.

Vaşington, 11 a.a. — Amerika Bahriye Nazırı Knoü Brezilya'ya yaptığı tetkik seyahatından dönmüştür.

Çunking, 11 a.a. — Çin tebliği: Çin kıtaları orta Çin'de batı Hupeh'te hücuma geçmişler ve japon karşı hücumunu püskürttükten sonra mevzilerine dönmüşlerdir.

La Linea, 11 a.a. — Cebelüttarıktan verilen bir habere göre Cebelüttarık'tan Lizbon'a gitmekte olan üç motörlü bir ingiliz uçağı Portekiz sularında düşmüştür. Tayyarede büyük miktarda mektup bulunduğu söylenmektedir. Kazanın neden ileri geldiği ve tayyarede bulunan beş yolcunun ne olduğu bilinmemektedir.

Moskova, 11 a.a. — Sovyet hükûmeti tarafından neşredilen bir tebliğde kömür, petrol gibi yakıtların geçen seneki istihlâke nazaran yüzde 10-15 nisbetinde az istihlâk edilmesi lüzumu bildirilmektedir.

Santiago, 11 a.a. — Hariciye Nazırı M. Barras Jarpa istifa ettiği hakkında çıkarılan şayiayı katî surette yalanlamıştır.

Havana, 11 a.a. — Küba cumhuriyeti Başvekili M. Zaydin, Küba'nın istiklâl yıldönümü münasebetiyle verdiği bir demeçte Küba'nın Rusya'yı tanıyacağını ve Kanada'ya da bir elçi gönderileceğini bildirmiştir.

Vichy, 11 a.a. — Posta idaresi 1 frank 20 santimlik pullar üzerine 8 frank 80 santim için sürşarj edilmiş bir mikdar pul çıkarmıştır. Fransız lejyonu menfaatine çıkarılan bu pullar 12 ilkteşrinden itibaren satışa çıkarılacaktır.

Donai, 11 a.a. — Donai istinaf mahkemesi komünist propagandası yapmak ve kargaşalık ve tethiş hareketlerine tevessül etmekten suçlu dört kişiyi idama ve ayrıca yedi kişiyi de muhtelif hapis cezalarına mahkûm etmiştir.

20 Yıl Evelki Hakimiyeti Milliye

Yurt içinde

Mudanya 11 (Müstaceldir) — Muhabiri mahsusumuzdan: Nısfülleylde başlıyan içtima sabaha kadar devam etmiş ve mukavelenamenin tahrir ve tespitini ikmal ve saat altıda imza edilmiştir. Bundan sonra dört nüsha üzerine tanzim edilen mukavelename imza ve teati ve bu suretle pek sevgili ve kıymetli bir yurt parçasının iadesi düveli müttefikanın imza ve akdine raptedilmiştir. Mudanya konferansına, neticeyi ilân eden topların tarakaları arasında hitam bulmuştur.

GÜNÜN GÖLGESİ

Bayram sabahında ...

SULH içinde bir bayram daha geçiriyoruz. Bayram sabahlarında el sıkarken parolamız şu olmuştur:

Dünden daha iyiyiz. Gelecek bayramlar bizi daha iyi bulacaklardır.

On bin metre yükseklerinde barut kokan, toprağından ölüm fışkıran, insanlığın elem ve ıstırap içinde kıvrandığı bir dünyada sulh bayramları, bir mucizenin hikâyesine benzerler.

Fakat her mucize insanı ister istemez bazı hakikatleri araştırmıya sevkeder. Madde ölçüleri içinde dönen bu ihtiyar küre her mucizeyi mantığın bir kaidesine veya müspet ilmin bir formülüne bağlamıştır.

Biz sulh mucizemizi, dâvamızın doğruluğuna ve o dâvayı güdenlerin açık ve mert politikasına borçluyuzdur. Bunun desteği de, şu bayram saatlerinde, anasından, karısından ve çocuğundan uzakta nöbet başında bulunan Türk ordusu ve o ordunun anası millettir.

Teşekkür ve minnet duygularıyle dolu bulunduğumuz bu şenlik günlerinde yüzümüzü kimlere döneceğimizi ve borçlarımızı kimlere karşı ödiyeceğimizi biliyoruz.

Her bayram, milletçe bir hesaplaşma günüdür. Biz asıl muhasebemizi, üç hafta sonra bütün dünyanın önünde geçireceğiz. Fakat halk hayatına karışmış din bayramlarından da faydalanarak, arkada kalan bir yılımıza şöyle bir göz atmak ve ilerimizde uzanan yıllara şöyle bir bakmak yerinde bir hareket olur.

Arkamızda, artık tasvirine bile lüzum görmediğimiz bir facia yılını, biz, ufak tefek sıkıntılarla, fakat rahat gönülle geçirmiş bulunuyoruz. Ufak tefek sıkıntılar diyorum, çünkü millet bünyesinde ve memleket ölçüsünde yara açan hiç bir derdimiz yok.

Önümüzdeki yıllar için hesaplı ve ümitliyiz. En iyi niyetlerle doluyuz ve her çeşit fedakârlık ve feragati bir millî borç diye saymışızdır.

Sevgili yurttaşlar, bayramınız şen ve gönlünüz şenlik olsun!

Kemal Zeki GENCOSMAN

Hafta konuşmaları :

Aile ocağı

Yazan : *Selim Sırrı TARCAN*

Bir kazaya, bir musibete, bir belâya uğradığımız zaman biricik sığınağımız aile ocağıdır. Başımıza gelen bir felâketin hesabını sormıyan yalnız orasıdır. Zekânıza, irfanınıza, şöhretinize, mevkiinize gönül bağlıyanlar bulunabilir, fakat ailede bunların hiç biri bahis mevzuu değildir. O ocak kayıtsız şartsız, hattâ sebepsiz sizi sever, çünkü siz orada doğdunuz, siz o teşekkülün bir uzvu, bir parçasısınız.

Aile ocağının gönül açıcı bin bir hali olduğu gibi can sıkan, insanı üzen tarafları da yok değildir.

Bazan evde bir şeye canımız sıkılır, hiddet gözümüzü bürür. Ağzımızdan çıkanı kulağımız işitmez:

— Ben bu adamların içinde yaşıyamıyacağım! Beni bir türlü anlamıyorlar, hayatı bana zehir ediyorlar. Başımı alıp gideceğim! diye haykırırız. Fakat buna rağmen yuvaya çok bağlıyız, bunun hikmeti nedir?

Anayı evlâda bağlıyan sevgi saf ve samimidir. Ekseriya evlât anayı tapınırcasına sever. Ana onun bir nevi ilâhıdır. Bu pek tabiidir, çünkü yavru ilk gıdasını anadan alıyor. Anasının sütü ile yaşıyor. Memesini emmese bile anasının kendisini beslemesi, şefkat göstermesi acılarını dindirmesi, neşesini yerine getirmesi canla başla bağlanmıya kâfidir.

Ana için evlât nedir?

O da bir yarı ilâhtır. En büyük ressamlar bir ananın kucağında evlâdını emzirişini bir güzellik örneği olarak resmederler. (Raphael) in birçok tablolarında bu hakikat görülür. Ananın evlâda karşı sevgisinde yalnız muhabbet değil, bir fedakârlık, bir feragat vardır. Evlâdının hayatını kurtarmak için kendininkini seve, seve vermiyecek bir ana var mıdır?

Bir cemiyetin yaşıyabilmesi için fertlerinin, sevginin mânasını iyi kavramış olmaları şarttır, bu ancak ana muhabbetinden örnek almakla öğrenilebilir. Bu o kadar doğrudur ki kadınların erkeklere karşı sevgisinin içinde daima bir ana şefkati gizlidir.

Çocuğa gelince, eğer çocuk hakikaten vazifesini bilen bir anaya sahip olmak saadetine nail olmuşsa ondan hayatın daha ilk senelerinde hiç bir şey beklemeden, menfaatten ârî bir sevginin ne olduğunu öğrenir. Bu ana muhabbeti dünyanın yalnız menfaat üzerine kurulmuş olmadığını hasbi çalışanların, nankörlüğe karşı bile iyilik yapanların bulunduğunu öğretir. Yavru dünyaya gözlerini açtığı zaman anasının yüzünü görünce gülümsemesinin mânası bu itimat ve emniyette gizlidir. Bazı nikbin kimselerin hayatın bin bir gailesine elem ve ıstıraplarına karsı gene ümit ve cesaretlerini kaybetmemelerinin biricik sebebi, bu gibi kimselerin böyle şefkatli bir ana elinde büyümüş olmalarındandır.

Ocağın bir hususiyeti de orada herkesin olduğu gibi görünmesidir. Olduğu gibi görünmek hakikaten büyük bir fazilettir. Fakat bu hayatta pek az kimseye nasip olmuştur. Herkes her zaman her yerde iki yüzlü olmağa mecburdur. Bakınız anlatayım. Hepimizin cemiyette bir rolü vardır. Babayız, anayız, evlâdız, memuruz, âmiriz hulâsa her birimizin yapmağa zorlu olduğu bir ödevi vardır. Meselâ teklifli bir yere dâvetlisiniz. Orada lâübali olamazsınız, resmî bir toplantıda canınız türkü söylemek istedi, söyliyemezsiniz. Bir okulda talebesiniz, öğretmen ders verirken kahkaha ile gülemezsiniz. Görülüyor ki cemiyet hayatında olduğunuz gibi görünemiyorsunuz. Halbuki aile ocağında bu gibi kayıtlara pek az bağlısınız. Orta halli bir yuvayı gözünüzün önüne getiriniz. Akşam yemeğinden sonra büyük baba sonyunmuş dökünmüş pijamasının üstüne robdöşambrını giymiş, koltuk sandalyesine yaslanmış hafif tertip kestiriyor, hattâ arada bir horluyor! Büyük valde kulaktan takma gözlükleri ile taberiden torununa bir masal okuyor! Babâ günün masrafını deftere geçiriyor. Anne küçük kızının entarisinin düğmelerini dikiyor. Oğlu radyoda istasyonlara geçiş resmi yaptırıyor, görüyorsunuz ya hiç birbirini tutmıyan şeyler bir araya gelmiş. Radyonun parazitleri büyük babayı taciz ediyor, büyük annenin okuduğu masalda babanın zihni karışıyor, ama gene ahenk bozulmuyor, çünkü aile teklifsizliği herkesi olduğu gibi gösteriyor.

Aile ocağında herkes birbiriyle alâkalanır. Evde biri rahatsızlansa hepisinin keyfi kaçar. Birinin rahatı için herkes rahatsızlığa katlanır.

Aile ocağında en fena, en zararlı şey ana ile babanın anlaşmamazlıklarıdır. Babalarının varıyoka kızıp analarına çıkıştığını, fena muamele ettiğini gören çocuklarda ebeveyne karşı saygı hissi azalır. Fena sahnelere şahit olan çocuklar, yavaş yavaş bu hâli tabii görmeğe alışırlar ve büyüdükleri zaman günün birinde evlenince onlar da hayat yoldaşlarına aynı muameleyi yaparlar. Anlar babalar çocukların yanında münakaşa etmekten, birbirlerine ağır söz söylemekten çok sakınmalıdırlar. Yuvada herkes birbirine sevgi ve saygı göstermenin bir vazife olduğunu bilirse o aile ocağı bir cennet olur.

Vatan aile ocaklarından teşekkül eder. Onun içindir ki vatanın saadeti aile ocaklarının ahenginde bağlıdır.

Türk genci yurdunda aile ocağına gönül bağla! Oraya daima saygı ve sevgi göster! Aile ocağının vatanın bir küçük örneği olduğunu aklından çıkarma! İyi bilki evini sevmiyen, vatanını sevemez.

Sonbahar at yarışlarının üçüncüsü dün yapıldı

Olgo koşusu çok heyecanlı oldu

Sonbahar At Yarışlarının üçüncüsü dün fevkalâde bir kalabalık önünde Seğmen Hipodromunda yapılmıştır. Millî Şefimiz de her zaman olduğu gibi koşu yerini şereflendirmişler ve yarışları sonuna kadar alâka ile takip buyurmuşlardır. Dünkü yazımda da tahmin ettiğim gibi koşuların hemen hepsi çok güzel olmuş ve bilhassa son yarış seyircileri fevkalâde heyecana düşürmüştür.

Şimdi sizlere koşuların tafsilâtını anlatayım:

Birinci koşu :

İki yaşındaki yerli saf kan ingiliz taylara mahsus satış koşusu idi. İkramiyesi 400 lira mesafesi 1000 metre idi. Koşu aynı ahıra mensup iki tay arasında yapılmış ve Reine birinci Vido ikinci olmuştur. Zaman 1.07 dakika.

İkinci koşu :

1942 senesi içinde 400 liradan fazla ikramiye kazanmamış üç ve daha yukarı yaştaki saf kan ingiliz at ve kısraklara mahsustu. İkramiyesi 255 lira mesafesi 1600 metre idi.

Buraya yazılanlardan yalnız Heybeli beşinci koşuya gireceğinden koşturulmamıştır. Startı Dandi aldı. Sifkap derhal peşine takıldı. Viraja kadar bu vaziyet devam etti. Orada Sifkap geri kaldı. Geriden Davalaciro ve Gonca hücuma geçtiler. Yalnız Davalaciro'nun hücumu yerinde ve güzeldi. Yavaş yavaş sokuldu. Buna mukabil Gonca'nın binicisi hatalı olarak derhal arayı kapatmak istedi ve kapattı da, fakat Davalaciro akıllı hareketinin mükâfatını gördü ve düzlükte Dandi'yi yakalıyarak geçti ve koşuyu bir boy önde galip olarak bitirdi. Dandi ikinci bir boy gerisinden Gonca üçüncü oldu. Zaman 1,44 dakika idi. Müşterek bahis ganyan 430 plâse sırasiyle 165 ve 145 kuruş verdi.

Üçüncü koşu :

Üç yaşındaki arap taylara mahsus satış koşusu idi. İkramiyesi 180 lira mesafesi 1600 metre idi. İki tay arasındaki koşuyu Sansa kolaylıkla kazandı. Dört boy gerisinden Bahadır ikinci oldu. Zaman 1,24 dakika idi. Müşterek bahis ganyan 155 kuruş verdi. verdi.

Dördüncü koşu :

Dört ve daha yukarı yaştaki saf kan arap at ve kısraklara mahsustu. İkramiyesi (255) lira mesafesi 1600 metre idi. Koşu sekiz hayvan arasında yapıldı. Startı Çöl aldı. Ve koşuyu 600 metre kadar götürdü. Fakat kendi keyfine giden Bozkur

TELGRAF - TELEFON - RADYO HABERLERİ

Cenup Pasifik'te hava ve deniz savaşları

(Başı 1 inci sayfada)

göre düşman kruvazörü 9 ilkteşrin günü hâla yanmakta idi.

8 ilkteşrin günü Bahriye Nazırlığı tarafından neşredilen tebliğde bildirilen Salomon adalarının şimal batısında japon üslerindeki düşman gemi topluluklarına karşı yapılan harekât hakkında şu mütemmim malûmat alınmıştır :

5 ilkteşrinde aynı zamanda yapılan hücumların üç safhası olmuştur.

1 — Pasifikteki deniz teşkilleri - mize bağlı tayyare gemilerinden havalanan uçaklarımız Shortland çevresinde düşman gemilerine hücum etmiş ve Keita tayyare meydanını bombalamıştır.

2 — Cenup-batı Pasifik ordusuna mensup ağır bomba uçakları civar adalardaki japon üslerine hücum etmişlerdir.

3 — Orduya ve donanmaya mensup uçaklar, Buka, Gizo adalarına Bekata koyundaki düşman mev - zilerine hücum etmiştir. Bekada hava meydanı çevresi bombalanmış ve müteaddit düşman tayyaresi hasara uğratılmıştır. Gizo'da neticeler müşahede edilememiştir. Bekata koyunda düşman tesisatı bombalanmış ve iki düşman deniz tayyaresi düşürülmüştür. Denizde bir düşman deniz tayyaresiyle küçük bir motörbot tahribedilmiştir.

Avusturalya tebliği

Melbourne, 11 a.a. — Cenup-batı Pasifik bölgesindeki müttefik kuvvetler umumi karargâhının tebliği:

Owen Stanley bölgesinde düşmanla kıtalarımız arasında yeni bir temas olmamıştır. Bu bölgede hava yağmurludur.

Rabaul'de müttefik bomba uçakları dün gece arka arkaya ikinci gece olmak üzere düşmanın ikmal üslerine hücum etmişlerdir. Rabaul limanında bulunan düşman gemilerinden biri alevler içinde yanar bir halde bırakılmıştır.

Yeni Gine'de japon kıtaları ile her hangi bir temas olmamıştır. Müttefik bomba uçakları Kokoda yolunu bombalamışlardır. Bilindiği gibi japonlar ilk hamlede bu yol boyunca ilerlemeğe muvaffak olmuşlardır.

Bomba uçaklarımızdan mürekkep ehemniyetli bir teşkil Rabaul'a karşı bir hava hücumu yapmış ve hedeflerin bulunduğu bölgede bir çok yangınların çıktığı görülmüştür. Bundan sonra ağır bomba uçakları tarafından yapılan hücumda kırk ton infilâk ve yangın bombası atılmıştır. Bombaların patlaması netice - sinde yükselen duman sütunları iyi görüş şartlarını bozmuşsa da rıh - ımlarda, antrepolarda, binalarda ve ambarlarda yangın çıktığı ve infilâklar olduğu görülmüştür. Bu hücumlar esnasında Rabaul hava meydanı da bombalanmıştır. Limanda bulunan bir gemiye de isabetler kaydedilmiş ve gemi yanmıştır. Diğer bir çok yangınlar da müşahede edilmiştir.

Amerika uçakları Bingazi'ye taarruz ettiler

(Başı 1 inci sayfada)

ulârak düşman kıtalarına kayıplar verdirilmiştir.

Malta'ya karşı yapılan hava akınında düşman 109 tipinde en aşağı 2 Messerchmitt kaybetmiştir.

Bu ve diğer harekâta iştirak eden uçaklarımızdan üçü üslerine dönememiştir.

İtalyan resmî tebliği

Roma, 11 a.a. — İtalyan umumi karagâhının tebliği :

Elâlemeyn cephesinde topçu faaliyeti olduğu bildirilmektedir. Ceryan eden hava muharebelerinde alman av uçakları 3, italyan av uçakları da 3 düşman tayyaresi düşürmüşlerdir. Düşman uçaklarından ikisini bir tayyarecimiz bir uçuşta 3 düşman tayyaresinden mürekkep bir teşkile cüretle hücum ettiği zaman düşürmüştür. Bomba uçakları Malta adasındaki askeri hedefleri bombaladığı sırada alman av uçakları iki Britanya tayyaresi düşürmüştür.

Bir denizaltımız Atlantik'te 20.000 tonilâtoluk İronside transatlantik vapurunu torpilliyerek batırmış ve 17.000 tonilâtoluk Naabclea transatlantik vapuruna da bir torpil tam isabet kaydederek hasara uğratmıştır. Bu vapurun bundan evvelki ismi Tuscania idi.

Almanya hem maddî, hem manevî varlığı için muharebe ediyor

Veimar, 11 a.a. — Alman propaganda nazırı M. Göbbels radyoda söylediği bir nutukta demiştir ki :

— Almanya bu harpte yalnız maddi mevcudiyeti için değil aynı zamanda manevi varlığı için de savaşmaktadır. Düşmanlarımız pekâlâ biliyorlar ki mütemadiyen yenilenen kuvvetlerimizin tahammülü ruhî kabiliyetimizdir.

Yugoslav çeteleri 200 italyan öldürdüler

Moskova, 11 a.a. — Sovyet haberler bürosunun bildirdiğine göre, Kozara dağlık çevresinde yugoslav çeteleri 200 italyan öldürmüşler 6 mitralyöz 115 tüfek ve 10.000 mermi ele geçirmişlerdir.

Berlin'e göre : Kafkasya ve Stalingrat'ta şiddetli savaşları oluyor

Berlin, 11 a.a. — Alman umumi karargâhının tebliği:

Kafkasya'nın şimal batı kısmında alman dağ kıtaları hava kuvvetlerinin yardımı ile düşmanı dağlardaki diğer mevzilerden atmıştır.

Çevrildiği evvelce haber verilen düşman grupu boş yere çıkış teşebbüslerinde bulunmuşsa da daha dar bir çember içine alınmıştır. Bu grupun yokedilmesi yakındır. Terek üzerindeki şiddetli düşman katşı hücumları püskürtülmüştür. Gece Grosny şehrine karşı kuvvetli hava teşkilleri tarafından yapılan devamlı ve toplu hücumlar ciddi hasara ve büyük yangınların çıkmasına sebebiyet vermiştir. Bu şehir petrol sanayii bakımından çok ehemmiyetlidir.

Stalingrat'ta muharebeler devam etmektedir. Hücuma kalkmıya hazırlanmış bulunan düşman teşkilleri topçumuzun tesirli ateşi ile yokedilmiştir. Şehrin şimalinde, sovyetlerin şaşırtma hücumları akamete uğramıştır.

Don cephesinde mahalli bir hareket esnasında birçok düşman mevzileri tahribedilmiş, esirler alınmış ve silâhlar ele geçirilmiştir.

29 eylülden 9 ilkteşrine kadar cereyan eden hava muharebelerinde 356 sovyet tayyaresi tahribedilmiştir. Bunlardan başka 66 düşman uçağı karşıkoyma topları 19 düşman uçağı ordu teşkilleri tarafından düşürülmüş 18 uçak da yerde tahribedilmiştir. Bu suretle düşmanın bu müddet içindeki kayıbı 459 u bulmuştur.

Aynı müddet içinde doğu cephesinde 36 alman uçağı kaybedilmiştir.

Voroneş köprübaşına Meçklenburg piyade alayının ikinci taburu son haftalarda cereyan eden müdafaa savaşlarında bilhassa temayüz etmiştir.

Kafkasya'da alman ilerleyişi devam ediyor

Berlin, 11 a.a. — Alman haberlere göre Kafkasya'nın şimal batısında alman hücumları 8 ilkteşrin günü de devam etmiştir. Elburuz dağlarında soğuk ve kar fırtınaları harekâtı güçleştirmekte olmakla beraber alman hücumları inkişaf etmektedir.

Alman orduları başkomutanlığı mahfillerinden alınan haberlere göre, Tuapse'ye doğru ilerliyen alman kıtaları yeni bazı geçitler zapdetmişlerdir. Bu geçitler ehemmiyetli vadilere hâkimdir. Bu bölgede harekâtta bulunan alman kuvvetleri mükemmel surette tahkim edilmiş baraj mevzilerini hücumla zapdetmişler ve birçok tepeleri düşman kıtalarından temizlemişlerdir. Sarp arazi düşmanın inatcı mukavemetini kolaylaştırmaktadır. Filhakika buradaki düşman kıtaları dağlarda müdafaaya elverişli yüzlerce tabii mevziin hiçbirini çetin bir mukavemet göstermeden terketmemektedir. Almaň dağ avcıları bu muharebe bölgesinin hususiyetlerine, gün geçtikçe, daha iyi bir şekilde intibak etmektedirler.

Cephenin merkez ve şimal kesimlerinde

Berlin, 11 a.a. — Doğu cephesinin merkez ve şimal kesimlerinde faaliyet, hücum kıtalarının mevzii hareketlerine inhisar etmiştir. Bu hareketler son günlerde elde edilen muvaffakiyetleri kuvvetlendirmek maksadiyle yapılmaktadır.

Alman Başkomutanlığı tarafından tasrih edildiğine göre Rjev köprübaşı şiddetli bir muharebe faaliyetine sahne olmuştur. Burada iki tarafın hatları eylül nihayetindenberi bir insan sesinin ulasabileceği kadar birbirine yakın bulunmakta idi.

Alman hücum kıtaları sovyetlerin bir yarma teşebbüslerini püskürttükten sonra şafak vakti bir topçu hazırlığından sonra taarruza geçmişler ve düşman hatlarına derinliğine nüfuz etmeğe muvaffak olmuşlardır.

Macar tebliği

Budapeşte, 11 a.a. — Macar umumi karargâhının 24 numaralı tebliği:

Macar kıtalarının tuttuğu cephede geçen hafta ancak mahalli bazı hareketler olmuştur.

Son raporlara göre macar ve düşman kuvvetleri mevzilerini tahkim etmektedirler. Düşman faaliyet devriye hareketlerine inhisar etmiştir. İleri düşman karakollarına karşı muvaffakiyetli hücum hareketlerinde bulunan macar kıtaları bir ağır silâh ele geçirmişlerdir.

Macar hava teşkilleri bir demiryolu kavuşak noktasına hücum etmişler ve kayıp vermeksizin dönmüşlardır.

Fin tebliği

Helsinki, 11 a.a. — Fin tebliği:

Kara, deniz ve hava cephelerinde ehemmiyetli hiç bir hareket olmamıştır.

Rus uçak kayıpları

Berlin, 11 a.a. — 29 eylül ile 9 ilkteşrin arasındaki devre zarfında Sovyet hava kuvvetlerinin kaybı 459 uçağı bulmaktadır. Buna karşı almanların bu devre zarfındaki kaybı 36 uçaktan ibarettir.

Aradaki bire on üç nisbet sovyet uçakçılığının felâketli durumunu ve günden güne azalan muharebe kudretlerini bütün delillerden daha açık bir surette göstermektedir.

D.N.B. ajansının askeri bir kaynaktan öğrendiğine göre bolşevikler kütle halinde yarıtkları hücumlarda feda etmekleri yeni tip av ve savaş uçakları yerine çoktanberi ikinci derecede uçaklarını kullanmıya başlamışlardır. Hattâ geçeleri kullanılanlar arasında talim uçaklarına da tesadüf edilmektedir.

Rusya'daki durum hakkında ingiliz gazetelerinin mütalealaları

Londra, 11 a.a. — Garvin, Sunday Express gazetesinde yazdığı bir makalede Rusya'daki durumu tetkik etmektedir. Esasen pazar günü çıkan bütün ingiliz gazeteleri bu mevzula meşgul olmaktadır. Zaferi yaklaştırmak için Rusya'ya acele yardım edilmesi hususunda herkes müttefiktir. Tatbiki zaruri görülen başlıca tedbirler kumanda birliği ve ikinci cephe olarak hulâsa edilebilir.

Observer ne diyor?

Observer gazetesi "cihan harbi, cihan stratejisi ister,, başlığı altında yazdığı bir yazıda bugün en müstacel işin askeri harekâtı bir elden idare edecek tek başkomutanlık ihdası ile harp malzemesinin ihtiyaca göre dağıtılmasından ibaret olduğunu belirtmektedir.

Serutator, Sunday Times'de çıkan bir yazısında 1942 yılının almanlar için semeresiz geçmediğini kaydetmekte ve rusların bu kış geçen kışa nazaran almanlara hücum etmek için daha elverişsiz bir durumda kalacağını ileri sürmektedir. Buna sebep de rusların uğradığı ağır insan ve malzeme kayıplarıdır. Bu sebeple müttefikler Rusya'nın yükünü hafifletmek ve Rusya'ya azami miktarda malzeme göndermek için hiçbir fırsatı kaçırmamalıdırlar.

Diğer gazetelere göre

News gazetesi de birleşmiş milletlerin gelecek yaz kuvvetli bir alman ordusu karşısında kalmamaları için tek çarenin derhal ikinci bir cephe kurmak olduğunu yazıyor. Bu gazeteye göre, bu kış esir Avrupa alman ordusunun kayıplarını telâfi maksadiyle zirla çalıştırılacaktır.

Diğer taraftan gazeteler fransız işçileri meselesi ile de meşgul oluyorlar. Almanlar Belçikadan da işçi istedikleri için vaziyetin gittikçe ciddi bir mahiyet alacağı zennedilmektedir.

Istırap çeken Avrupa milletleri

Sunday Times iztirap çeken Avrupa milletlerinden bahsederek müc rim listelerinin şimdiden hazırlanmasını tavsiye etmektedir. Bu listeler mütareke, imza edilir edilmez mağlup düşmana verilmelidir. Sunday Times'e göre, 1919 da mücrimleri cezasız bırakan şey imkânsızlık değil, fakat iradesizlik olmuştur.

İngiliz ve amerikan politika adamları Almanyayı iyi tanımadıkları cihetle mücrimleri cezalandırmak meselesinin ehemmiyetini kavrayamamışlardır. Bu gazeteye göre yalnız nazi şeflerile askeri unsurları cezalandırmak kâfi değildir. Çünkü birçok almanlar kendi arzularile Gestapo'ya yazılmış ve birçok vahşetlere bile bile, isteye isteye iştirak etmişlerdir.

Merkezde almanlar hücuma geçtiler

(Başı 1 inci sayfada)

Kafkasya'da hava şartları, dağlardaki kar, ovalardaki sis ve yağmurlar harekâtı güçleştirmektedir. Bunun - la beraber, dağları 700 metreden fazla yükseklikte olmıyan batı kısmın - da almanlar bilhassa Tuapse bölgesin de boğazı geçmek ve Karadeniz sa - hillerine ulaşmak için gayretlerini iki kat arttırıyorlar. Amanlar bu gayretleri ile geçen hafta zarfında, kuvvetli bir şekilde tahkim edilmiş 47 sovyet mevziini ele geçirmişlerdir. Bu mevziler almanların 25 ağustosta işgal ettikleri Guiten boğazını çeviren bölgede bulunmaktadır.

Kafkasya'nın şimal batısında Mir - may boğazının zaptında hazır bulunmuş olan alman muhabirleri alman dağ kıtalarının hangi şartlar altında döğüştükleri hakkında şu malûmatı veriyorlar.

Dağlık bölgelerde yapılan bu harekâtta, askerlerimiz malzemeyi arkalarında taşımak zorunda kalmışlardır.

Askerlerimiz 53 sovyet mevziini bu şekilde ve hücumla ele geçirmişlerdir. Ruslar karşıhücumlar yapmışlarsa da bunlar semeresiz kalmış ve neticede alelâcele çekilmiye mecbur olmuşlardır.

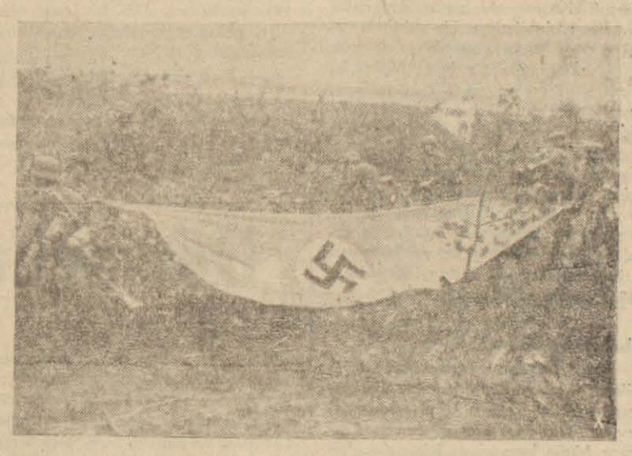

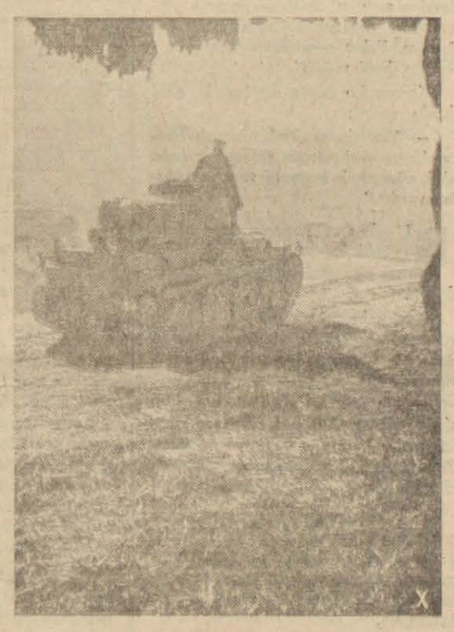

Doğudan resimler

Yukarda: ateş hattında ilerliyen alman askerleri, kendilerini alman hava kuvvetlerine tanıtmak ve herhangi bir yanlışlığa meydan bırakmamak için, alman bayrağını açarak ilerliyorlar.

Yanda: doğu cephesindeki savaşlara iştirak eden bir alman tankı.

İki bulgar nazırı Romanya'dan döndü

Bükreş, 11 a.a. — Bulgar Nafıa Nazırı M. Vassilieff ile Münakalât Nazırı M. Radoslavoff burada yaptıkları müzakerelerin anlaşma ile hitam bulması üzerine Sofya'ya dönmüşlerdir. Bulgar Nazırlariyle imza edilen anlaşmalar arasında evvelce de bildirildiği üzere Tuna üzerinde müşterek bir limanın inşası anlaşması da vardır.

Bulgar Nazırları Bükreş istasyonunda Rumen Münakalât Nazırı M. Buschila ve Demiryolları Umum Müdürü General Lorezanu tarafından uğurlanmışlardır.

Vaşington'da bir istifa

Londra, 11 a.a. — Vaşington'daki ingiliz levazım heyeti reisi Edward Taylor'un sıhhî sebepler dolayısiyle istifası üzerine bu vazifeye ingiliz orduları levazım reisi General Walter Venning King getirilmiştir.

Levazım servisleri umum müdürü M. Patterson da ingiliz levazım nazırlığının Kanada nezdinde mümessilliğine tayin edilmiştir.

Moskova'ya göre : Ladoga'daki alman zaferini ruslar tekzip ediyorlar

(Başı 1 inci sayfada)

fından ezilmiş ve yahut ciddi surette hırpalanmıştır. Bu savaşlarda 223 üncü ve 227 inci alman piyade tümenleri ezilmiştir. 5 inci dağ avcıları tümenine ve 24 üncü, 28 inci, 121 inci, 132 inci ve 170 inci piyade tümenlerine ağır kayıplar verdirilmiştir. Düşman, ölü, yaralı ve esir olarak en az 60.000 er ve subay kayıp vermiştir. Aynı müddet içinde 209 kadar tank, 244 top, 400 kadar havan topu, 730 alman makineli tüfeği kullanılmaz hale getirilmiş ve yahut imha edilmiş ve 260 alman uçağı düşürülmüştür.

"Bizim kıtalarımız bu savaşlarda ölü, yaralı ve kayıp olarak 21.384 kişi kaybetmişlerdir. Vukua gelen çarpışmalarda birliklerimiz 58 tank, 93 top, 249 havan topu, 77 makineli tüfek ve 214 küçük makineli tüfek kaybetmişlerdir.

Sinyavino bölgesindeki savaşlar neticesinde düşmanın müdafaa sistemi yarılmış ve istinat noktalarından bir miktarı alınmıştır. Düşmanın bütün karşı hücumlarına rağmen bu noktalar kıtalarımız tarafından sıkıca tutulmaktadır."

Hitlerci sahtekârların yeni uydurmasını tamamiyle tekzibeden hakiki olaylar iste bunlardır.

Rus resmî tebliğleri

Moskova, 11 a.a. — Gece yarısı neşredilen Sovyet tebliği:

Kıtalarımız 10 ilkteşrinde Stalingrad'ın şimal batısında ve Mozdok bölgesinde düşmanla muharebeye devam etmişlerdir. Cephenin diğer kesimlerinde ehemmiyetli bir değişiklik olmamıştır.

Stalingrad'da kıtalarımız mevzilerini sağlamışlar ve düşman asker topluluklarını hakkında malûmat almak üzere keşif hareketlerin de bulunmuşlardır. Aynı bölgede şahra ve havan topçumuz düşmana keşif bir ateş açmış ve 15 düşman tankını kullanılmaz bir hale sokmuştur. Bir düşman piyade bölüğü imha edilmiştir.

★★★

Moskova, 11 a.a. — Sovyet tebliğine ektir:

Cephedeki kesimlerden birinde bir alman müfrezesi bir sovyet müdafaa bölgesine girmeğe teşebbüs etmiştir. Bu müfreze rus kadın ve çocuklarından mürekkep bir kafileyi önde gitmeğe mecbur ediyordu. Ruslar yandan hücum ederek almanları püskürtmeğe ve kadınlarla çocukları kurtarmağa muvaffak olmuşlardır.

Stalingrad'ın şimal batısında sovyet kıtaları mevzii mahiyette muharebelerle durumlarını iyileştirmişlerdir.

Başka bir kesimde Don nehrinin sol kıyısına varmağa muvaffak olan bir düşman hücumla püskürtülmüş ve ağır kayıplara uğratılmıştır.

Mozdok bölgesinde kıtalarımız müdafaa muharebeleri vermiştir.

Novorosisk'in doğu cenubunda bahriye silâhendazlarımız son birkaç gün zarfında 1500 düşman öldürmüşler ve 5 topla bir miktar başka silâh ve harp malzemesi iğtinam etmişlerdir.

Doğu cephesinin merkez kesiminde şiddetli topçu muharebeleri olmuştur.

★★★

Moskova, 11 a.a. — Sovyet tebliğine ektir :

Dün gece kıtalarımız Mozdok ve Stalingrad çevrelerinde düşmanla muharebe etmişlerdir. Diğer cephelerde hiç bir değişiklik olmamıştır.

★★★

Moskova, 11 a.a. — Öğleyin neşredilen sovyet tebliğine ektir :

Stalingrad'ın şimal-batısında, bir birliğimiz arazi kazanmıştır. Stalingrat çevresinde birliklerimiz ele geçirdikleri mevzileri müdafaa etmişler ve yapılan topçu düellosundan sonra altı düşman bataryasını susturmuşlardır.

Mozdok çevresinde kıtalarımız müdafaa savaşlarına iştirak etmişlerdir. Bir gece hücumu esnasında 120 alman subay ve askeri öldürülmüş, 2 tank, 7 kamyon tahribedilmiştir.

Novorosisk'in cenup-doğusunda iki gün süren savaşlar esnasında bir sovyet birliği 12 düşman hücumunu püskürtmüş ve iki piyade toburunu yoketmişlerdir.

Rus kayakçıları hazırlanıyorlar

Moskova, 11 a.a. — Tass ajansının bildirdiğine göre sovyet yüksek komutanı bir müddetdenberi en mükemmel kayak birliklerini kış savaşları için hazırlamakla meşgul - dür.

En büyük şehirlerden 27 sinde kayak talim merkezi teşkil edilmiş ve öğretmen olarak kayak şampiyonu Dimitri Vasilyef tayin edilmiştir.

Stalingrat'ta alman hücumları

Moskova, 11 a.a. — Royterin hususi muhabiri bildiriyor :

Dün uçakların kuvvetli bir himayesi altında hareket eden dört alman piyade ve tank tümeni Stalingrad'ın şimal-batısındaki endüstri mahallelerine hücuma devam etmişlerdir.

50 tanktan mürekkep bir teşkil dar bir kesimde bütün gün hücumlara devam etmiş ve fakat pek az bir ilerleme kaydedebilmiştir.

18 tank muharebe dışı edilmiş büyük ölçüde topçu düelloları olmuştur. Dörtte üçü harabe haline gelen Stalingrat üzerinde bir çok hava muharebeleri de olmuştur.

Almanlar, şimal-batı kısmı hariç olmak üzere şehrin diğer kısımlarına karşı piyade hücumlarını muvakkaten hafifletmişlerdir. Bunun sebebi, uğradıkları ağır kayıplardır.

Düşman gerilerden ve çok uzaklardan ihtiyat kuvvetler getirmiştir.

Dün Novorosisk cephesinde 12 alman hücumu püskürtülmüştür. Burada almanlar ilkteşrinin başından beri yaptıkları taarruza devam ediyorlar.

Karşı hücumda bulunan sovyet kıtaları bir köyün yakınlarına kadar girmişlerdir.

Novorosisk'te rus karşı hücumları

Moskova, 11 a.a. — Moskova radyosunun verdiği bir habere göre bomba teşkillerinden ve topçudan yardım gören sovyet kıtaları Novrosisk'in cenup doğusunda düşmana şiddetli karşı hücumlarda bulunmaktadır.

Stalingrad muharebelerinin yedinci haftasında durum

Moskova, 11 a.a. — Royter ajansının hususi muhabiri bildiriyor:

Tarihin kaydettiği en kanlı muharebelerin yedinci haftasının sonunda Stalingrat savaşının neticesi hakkında hâlâ bir hüküm vermek mümkün değildir. Rusların sayıca çok üstün düşman kuvvetlerine karşı harbettikleri düşünülecek olursa bugünkü durum Kızılordu için bir zafer sayılabilir. Almanlar Stalingrad'ın şimalindeki işçi mahallelerini müdafaa eden rus kuvvetlerini ikiye ayırmağa henüz muvaffak olamamış bulunmakla beraber burada vaziyet gittikçe fenalaşmaktadır.

Diğer taraftan Volga üzerindeki nakliyat büyük bir saha dahilinde devamlı bir surette topçu ateşine maruz bulunmaktadır. Buna rağmen çeşitli gemiler âdeta mekik dokuyarak münakalâtı temine devam ediyor.

Kafkasya'da almanlar geçen hafta ilerlemeğe muvaffak olmuşlardır. Fakat Grosni petrol kuyuları henüz alman tehdidi altına girmiş değildir.

Novorosisk'de almanlar Karadeniz'e inmek için son birkaç gün zarfında büyük gayretler sarfetmişlerdir. Alman komutanlığı Kerç yarımadasındanberi tarafa kıtalar getirmeğe devam etmektedir.

Diğer taraftan Sinyavino kesiminde Stalingrat etrafında cereyan eden muharebeler almanlara pahalıya malolmuştur. Burada ruslar almanların Kırım'dan naklettikleri kuvvetlerin şiddetli hücumlarına karşı koymaktadırlar. Bu kuvvetler daha evvel Stalingrat cephesine sevkedilmiştir.

Vangçing vey'e göre komünizmin nüfuzu azalıyor

Tokyo, 11 a.a. — Sovyet cephesinde şimdi geçen hâdiselerle dünya komünistliği arasındaki münasebetlere dair Hoçi Şimbon gazetesinin bir muhabirine yaptığı beyanatta Başvekil Vangçingvey şöyle demiştir:

Sovyet askeri kudretinin yıkılmasiyle komünistlik nüfuzunun azalmış bulunduğunu kimse inkâr edemez.

Bu bakımdan sovyet birliğindeki muharebe sahnesi hususi bir alâka ile takip edilmeğe değer. Bolşeviklerin askeri kudretleri azaldıkça Çin komünist aleyhtarı siyasetini daha kolaylıkla tatbik edebilir.

Başvekil, bundan sonra Sovyetler Birliğinin yıkılması gerçekleştiği andan itibaren bu müttefiklerini terkedecekleridir. Çunking hükümeti için de aynı şeyi söylıyebilirim.

Sırp çetelerinin işgal ettikleri köy ve kasabalar

Londra, 11 a.a. — Moskova radyosunun verdiği bir habere göre Sırp çeteleri Zagrep'e 35 kilometre mesafede bulunan Jastr Basko şehrine hücum etmişler ve mihver kuvvetlerinden mürekkep garnizonu hezimete uğrattıktan sonra yugoslav gençlerinin hapsedildiği temerküz kampından 900 sırp çocuğu kurtarılmıştır.

Zağrep ile Saraybosna arasında yarı yolda bulunan Banjaluka çevresinde muharebe devam etmektedir. Çeteler bu çevrede bundan birkaç gün evvel Jajce şehrini ve diğer bazı köyleri zaptetmişlerdir.

Hırvatistan'da faaliyette bulunan çetelerden mürekkep bir tabur Lyubljana - Zagrep üzerinde ve Zağrep'e 30 kilometre mesafede Kostan Jevac köyünü işgal etmiştir.

Hint nümâyişçileri Merda'da bir mahkeme salonuna hücum ettiler

Pesaver, 11 a.a. — Bugün neşredilen bir tebliğde bildirildiğine göre, dün yüzlerce nümayişçi Marda'da mahkeme salonlarına girmişler ve evrakı yoketmeğe kalkışmışlardır.

Nümayişçilerden üçünün öldüğü sanılıyor. Birkaç kişi yaralanmıştır. Sükûnet avdet etmiştir. Resmî makamlar vaziyete hâkim olmuşlardır.

İkinci cephe ve rus umumî efkârı

Moskova, 11 a.a. — Royter ajansının hususi muhabiri bildiriyor: Sovyet efkârıumumiyesi, ikinci cephe meselesi hakkında ingiliz ve amerikan stratejisinin mülhem olduğu sebepleri tamamiyle anlıyamamaktadır.

Bütün anlaşmazlıkların ortadan kalkması için mesul bir müttefik şahsiyet tarafından bu hususta demeçte bulunulması lâzımgeldiği Moskova'da ileri sürülmektedir.

Akhisar belediye reisliği

Akhisar, 11 a.a. — Yenisehir meclisi ilk toplantısını yaparak belediye reisliğine üçüncü defa olarak tekrar eski reis Nüzhet Işık'ı seçmiştir.

AYNAK

Vurguncular ve sulh

"Birkaç gündenberi sulh teklifine dair ağızdan ağıza geçen şayialar dün katî bir şekil almıştır. Vilson'un esasları dairesinde müttefiklerin sulh teklifi tahakkuk edince İstanbul piyasasında birdenbire mühim bir buhran baş göstermiştir. Piyasadaki muhtekirlerin birçoğu mevcut servetlerini mala yatırmış, fakat bugün nagehânî bir sulh teklifi önümüze çıkıvermiştir. Muhtekirler ellerindeki malları çıkarmıya meyletmişler ise de alıcılarda katiyen arzu yoktur. Bazı mevallerde arz mikdarı birdenbire arttığı halde talep mikdarı sıfıra düşmüş ve piyasada mühim bir buhran baş göstermiştir. Harbi umumiden istifade eden bu insafsızlar sulhü umumiminin pek acı bir darbesine uğrıyacaklardır. Fakat muhtekirler bu cezaya lâyik oldukları için kendilerine acıyan olmıyacaktır."

"Vakit" arkadaşımızın bundan 25 yıl önce çıkan bir sayısından aldığı satırları biz de buraya aktarıyor ve belki işlerin hep böyle devam edeceğini sanan vurgunculara ithaf ediyoruz.

Kara borsada satılan kitaplar

Vurgunculardan, kara pazardan söz açmışken bir Avrupa gazetesinin fıkra yazarının şu satırlarını da birlikte okuyalım:

Bu avrupalı meslekdaşın söylediğine göre, kara pazar yalnız tereyağı, peynir veya tavuk gibi şeylere değil, Fransa'da kitaplara da el atmış bulunuyor! Herhangi bir kitapçıdan herhangi bir kitabı istediğiniz zaman, kitapçı:

— Çok müteessifim! diyormuş, elimde hiç "mal" kalmadı. Hepsini sattım.

Bir başka kitapçı da şöyle demiş:

— Nadide kitap kolleksiyonlarının fiyatını - bunları elden çıkarmamak için - çok arttırdım. Fakat öyle tuhaf bir devirde yaşıyoruz ki kitabın fiyatı ne kadar yüksek olursa alıcısı da o kadar fazla oluyor!

Avrupalı arkadaş sormuş:

— İyi ama, raflardaki bu muhteşem ciltler ne?

— Onların hepsi sahte! Eski kitapların ciltlerinin arkalarını söktüm. Süs olsun diye duvarlara yapıştırdım!

Muharrir bundan sonra şöyle devam ediyor:

"Tabiat yeryüzündeki insanların on mislini besliyecek kadar yiyecek maddesi yetiştiriyor; muharrirler, okunanın yirmi misli fazla eser yazıyorlar. Fakat herkesin yokluğunu çektiği bir şeyi elde etmek için onun değerinin otuz mislini ödemek gerekiyor! Serveti kurtarmak için banknotları pençereden attıran bu canayarca zevki neye atfetmeli? Önünde bütün öteki iştahların yokolduğu, insanları daha fazla para kazanmak için paranın verdiği rahatlıklardan vazgeçiren bu acaip iştaha ne ad vermeli?"

Bu yazarın ilâve ettiğine göre kıymetli kitap meraklıları, satın alıp kasaya saklamak yüzünden, kitap okumıya vakit dahi bulamıyorlarmış! Bugünlerde yiyecek fiyatlarını indirmek için ciddi tedbirler alınıyor. Fakat şu veya bu maddenin bulunmadığından hâlâ sızlananlara rastlanıyor. Fakat hiç olmazsa, fikrin gıdası olan kitaptan mahrum değiliz.

Onun için, bir okuyalım, bin şükredelim!

Çocuk oyuncakları ve topyekun harp

Dün gelen Ajans telgrafları arasındaki iki tanesine bilmem dikkat ettiniz mi?

Telgraflardan birisi İtalya'da 25 ilkteşrinden itibaren çocuk oyuncağı yapılmıyacağını, öteki de ingiliz çocuklarının kurşun asker v. s. gibi oyuncaklarını silâh fabrikalarına teberru edeceklerini bildiriyordu.

Yüzlercesi arasında bu iki haber, topyekûn harbin "çocuk oyuncağı" olmadığını bize açıkca gösteriyor !

SA. - TİR.

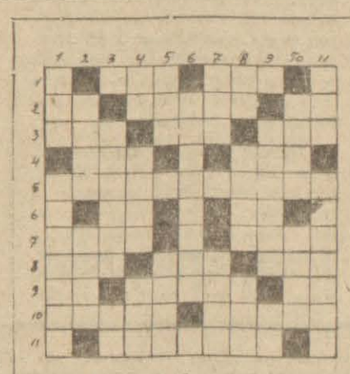

Yeni bulmacamız

Soldan sağa: 1. İyi, isyan eden, 2. bir renk, işçi, rabit edatı, 3. güzel koku, bir erkek ismi, dans musikisi, 4. Suriyede bir şehir, tüfeğin nişan alma yeri, 5. yırtıcı bir kuşun kara renklisi, 6. iskambilde bir kâğıt, hane, 7. duman, yolu, otlak, 8. bir hayvan, bir deniz ölçüsü, tersi Mısır'daki nehir, 9. sıfat edatı, ters yapma, iki sessiz harf yan yana 10. kansızlık, eksimiş üzüm suyu, 11. yatak için bir nevi kocman yastık satanı.

Yukardan aşağı: 1. Bütün, bir nevi ısıtma vasıtaları, 2. kimse, dini merasim, 3. ayakkabı yüzü diken adam, aynı, 4. bir nota, yemek odası eşyasından, bir nota, 5. gözleri görmiyen, meyilli, 6. cisimlerin birbirini çekme hassası, netice olarak meydana gelen gelen seyyal, 7. bir erkek ismi, bir mektep devresi, 8. doğru çizgi çizmeye yarıyan uzun tahta, başına İ ilâvesiyle büyücek, 10. bela, boks, maşe sahası, 11. keskin ses, Kız kulesinin ilk ismi.

Evelki günkü bulmacanın hallolunmuş şekli

Soldan sağa: 1. Dar, başarı, 2. aş, nazari, 3. hayli, hafız, 4. iğn (e), ne, mişe (esim), 5. h, sl, sena, 6. baş, ite, (Eti), 7. Bedi, hi, em, 8. sera (p), ana, 9. öreka, redif, 10. kalori, yo, 11. (B) eterini, bir.

Yukardan aşağı: 1. Dahili, Söke, 2. aşağı, berat, 3. Y N, berele, 4. el, sadaka, 5. iniş, ari, 6. an, in, 7. şah, sl, sihir, 8. azameti, es, 9. rafine, ad, 10. ırışa (aşırı), en iyi, 11. Rize, anafor.

Moskova'ya göre : Ladoga'daki alman zaferini ruslar tekzip ediyorlar

(Başı 1 inci sayfada)

fından ezilmiş ve yahut ciddi surette hırpalanmıştır. Bu savaşlarda 223 üncü ve 227 inci alman piyade tümenleri ezilmiştir. 5 inci dağ avcıları tümenine ve 24 üncü, 28 inci, 121 inci, 132 inci ve 170 inci piyade tümenlerine ağır kayıplar verdirilmiştir. Düşman, ölü, yaralı ve esir olarak en az 60.000 er ve subay kayıp vermiştir. Aynı müddet içinde 209 kadar tank, 244 top, 400 kadar havan topu, 730 alman makineli tüfeği kullanılmaz hale getirilmiş ve yahut imha edilmiş ve 260 alman uçağı düşürülmüştür.

"Bizim kıtalarımız bu savaşlarda ölü, yaralı ve kayıp olarak 21.384 kişi kaybetmişlerdir. Vukua gelen çarpışmalarda birliklerimiz 58 tank, 93 top, 249 havan topu, 77 makineli tüfek ve 214 küçük makineli tüfek kaybetmişlerdir.

Sinyavino bölgesindeki savaşlar neticesinde düşmanın müdafaa sistemi yarılmış ve istinat noktalarından bir miktarı alınmıştır. Düşmanın bütün karşı hücumlarına rağmen bu noktalar kıtalarımız tarafından sıkıca tutulmaktadır."

Hitlerci sahtekârların yeni uydurmasını tamamiyle tekzibeden hakiki olaylar iste bunlardır.

Rus resmî tebliğleri

Moskova, 11 a.a. — Gece yarısı neşredilen Sovyet tebliği:

Kıtalarımız 10 ilkteşrinde Stalingrad'ın şimal batısında ve Mozdok bölgesinde düşmanla muharebeye devam etmişlerdir. Cephenin diğer kesimlerinde ehemmiyetli bir değişiklik olmamıştır.

Stalingrad'da kıtalarımız mevzilerini sağlamışlar ve düşman asker topluluklarını hakkında malûmat almak üzere keşif hareketlerin de bulunmuşlardır. Aynı bölgede şahra ve havan topçumuz düşmana keşif bir ateş açmış ve 15 düşman tankını kullanılmaz bir hale sokmuştur. Bir düşman piyade bölüğü imha edilmiştir.

★★★

Moskova, 11 a.a. — Sovyet tebliğine ektir:

Cephedeki kesimlerden birinde bir alman müfrezesi bir sovyet müdafaa bölgesine girmeğe teşebbüs etmiştir. Bu müfreze rus kadın ve çocuklarından mürekkep bir kafileyi önde gitmeğe mecbur ediyordu. Ruslar yandan hücum ederek almanları püskürtmeğe ve kadınlarla çocukları kurtarmağa muvaffak olmuşlardır.

Stalingrad'ın şimal batısında sovyet kıtaları mevzii mahiyette muharebelerle durumlarını iyileştirmişlerdir.

Başka bir kesimde Don nehrinin sol kıyısına varmağa muvaffak olan bir düşman hücumla püsk

Hikâye

Yataklı vagon yolcusu

Yazan: *Jale Garan*

Canı sıkılıyordu ve bu tren seyahatini sırf bir değişiklik olsun diye yapıyordu Yataklı vagonun penceresinden başını uzattı ve rıhtımda kucaklaşarak vedalaşan insanları seyretti. Onu uğurlıyan candan bir insanı bile yektu. İçini çekerek kanapeye oturdu, bir mizah mecmuası açtı fakat biraz sonra onu da kapadı ve düşünmeğe başladı. Hafifce kırlaşmış saçlarını bir topuz halinde ensesinde toplamıştı, kırk yaşlarında vardı.

Tren bir kaç kere öttü sonra tıpkı yatağında gerilen bir insan gibi ağır, ağır, esniye, esniye kalktı..

İşte tam bu sırada, yataklı vagonun kapısı hızlı, hızlı vuruldu ve hiç cevap beklemeden içeriye giren adam kapıyı derhal içerden kapadı. Bu yirmi, yir beş yaşlarında bir gençti. Kadına bakarak boğuk bir sesle :

—Beceyi burada geçireceğim dedi adamlar peşimdeler ve muhakkak kaçmam lâzım anlıyor musunuz?

Bu sözleri öyle kuvvetli bir sesle söylemişti ki kadın titredi. Bağırsa yahut tehlike işaretini verse belki de onu öldürürdü. Çaresiz kanapenin bir köşesine büzüldü. Onun hareketlerini takibeden genç daha yumuşak bir sesle :

— Korkmayın diyordu, ben bir cani değilim, yanımda çakı bile taşımam.

Ancak o zaman kadın başını kaldırdı ve ona baktı. - ne kadar genç diye düşündü, henüz bakışları bir çocuğunkinden farksız: - Ve hiç kimsesi olmıyan kadın bu serseriye karşı derin bir merhamet hissi duydu. Uzun bir müddet hiç konuşmadan böyle ce durdular yalnız erkek arada sırada asabi hareketlerle dışarıyı dinliyor ve alnındaki terleri siliyordu.

Birden kapı vuruldu.

— Biletleri kontrol etmeğe gelmiş olacaklar..

Kadının sesi alaylı, dudaklarında müstehzi bir gülüş dolaşıyor.

Çocuk telaşlanmıştı Ani bir hare - ketle lavaboya girdi ve kapıyı kilitledi. Biraz sonra kompartmana döndüğü zaman biletçi gitmişti.

— İsteseydiniz beni ele verirdiniz diye mırıldandı, demek burada kal - mama müsaade ediyorsunuz? Kadın başiyle evet işareti yaptı. Neden böyle hareket ettiğini kendisi de pek iyi bimiyordu. Belki bu temiz bakışlı serseriye acımıştı, belki de yalnızca can sıkıntısını gidermek içindi. Zaten o vicdanının sesini tek hayat kanunu olarak tanıyan insanlardandı. Bütün ömrünce böyle hareket etmiş, herkesin fena dediği şeye aynı kolaylıkla fena diyememiş, herkesin iyilik telâkkisi ile kendi görüşleri arasında daima bir fark bulmuştu.

Yüksek sesle: — Evet dedi burada kalabilirsiniz, hikâyenizi o kadar çok merak ediyorum ki :

Adamı şaşkın bakışlarla onu süzdü sonra kırık bir sesle:

— Bu her zaman, her yerde rastlanan hikâyelerdendir diye cevap verdi, parasızlıktan tahsilim yarım kaldı. Aylarca sefalet içinde iş aradım ve nihayet bir kahve köşesinde şüpheli bir adamla tanıştım. Hiç istemediğim halde bana borç para teklif etti ve sonra beraber çalışalım dedi. Bu adamın bir hırsız çetesi vardı. Uzun, uzun düşündüm ve sonra bir defa için bunu kabul ettim. Yakalanırsam mahvolacaktım fakat kurtulursam çaldığım bu para ile hayatımı tanzim edip bir yandan tahsilimi devam ettire - cektim.

Acı, acı güldü. — Evet dedi bütün bu serseriliğime rağmen benim de bir idealim var: yüksek tahsil yapmak istiyorum.

Kadın gittikçe artan bir alâka ile dinliyordu.

O yaralı bir sesle devam etti: — Bir gece yarısı pencereden içeriye girdik. Burası muhteşem bir yatak odası idi ve kadın yalnız başına yatıyordu. Nefesimizi tutarak yürüdük. Arkadaşım onun bir hizmetçisinden mücevherlerin yerini öğrenmişti. Usulca kilidi kırdık. Kadın bir kaç kere yatağında dönü. Her tarafım titriyordu. Arkadaşım her şeyi cebine doldurdu sonra başka bir dolaba doğru yürüdü. İşte bu anda masanın üstünde pırıl, pırıl yanan bir şey gördüm. Bu iri pırlantalı bir yüzüktü. Onu aldım ve pencereden atlıyarak kaçtım. Biraz sonra bir kadın çığlığı duydum, bunu polis düdükleri takibetti. Arkadaşım yakalanmıştı.

Kadın - A.. dedi. Bu Mısırlı prenses Hoşyar'ın başından geçen vaka değil mi?

Yabancı — Evet, diye kekeledi, gazetelerde okuduğunuz hikâye... Fakat rica ederim söyleyin; fena bir hareket yaptıktan sonra insan tekrar - dan namuslu ve iyi olabilir, değil mi ?

Kadın bir an düşündü sonra inandırıcı bir sesle - evet dedi bu mümkündür.

İkisi de sustular. Ekspres şimdi son hızla gidiyordu. Kadın pencereye yaklaştı. Küçük köylü çocukları - gazete - diye bağrışıyorlardı. Onlara mecmualar attı. Pırlanta hırsızını unutmuştu bile. Arkasını döndüğü zaman o kapının arkasına çömelmiş uyukluyordu. Bir kitap açtı ve okumağa başladı.

Ertesi sabaha kadar hiç konuşmadılar. Tren inecekleri gara geldiği zaman hırsız ortadan kaybolmuştu. Sonra birden peyda olarak yataklı vagon yolcusuna yaklaştı. Ona teşekkür edecekti. Fakat tam bu sırada istasyon memuru onlara doğru yürüdü ve kadının önünde saygı ile eğilerek :

— Prenses Hoşyer hanım size bir telgraf var, dedi.

Genç hırsız büyük bir korku geçirdi. Dehşet içinde prenses Hoşyar diye kekeliyor ve bir yandan kaçacak bir yol arıyordu. Fakat prenses Hoşyar onun omuzuna hafifce dokunarak çok yavaşça bir sesle: — Şansınız açık olsun dedi. Sonra telgrafını okuyarak ağır adımlarla uzaklaştı

Dev adam!

Dünyanın en kuvvetli adamı!

neler, neler anlatıyor !

İmages'dan çeviren :

Cahit Beğenç

BU bir Çekoslovaktır, şimdi Orta-Şark'tadır. Rütbesi onbaşıdır. Emil Koroşenko, herhangi bir adam değil, dünyanın en güçlü adamıdır. Demir veya çelik gibi sert bir şeyi eline verin, kurşun gibi yumuşatsın. Serbest güreş, onca güç bir sanat değildir. Şimdiye kadar en korkunç şampiyonlarla karşılaşmıştır. Rigulo gibi atletleri devirmiştir.

Meşhur Jim Londos'la yaptığı güreş, serbest güreş tarihinde ebediyen yazılı kalacaktır. Bu iki adam günün birinde tutuştular, tam iki saat güreş ettiler. İki taraf da biribirini altedemedi. Eğer güreşe polis karışmasaydı, sonunda bir facia çıkacaktı. Maç öylece kaldı.

Emil Koroşenko daha gençtir: ancak otuz yaşında. Boyu uzun değildir ama, cüssesi çok büyüktür, tarif edilemez. Karpat Rusyasında, Çekoslovak toprağında bir kasabada doğmuştur. 1931 de askerliğini yapmış, fakat dünyayı dolaşmıya gene devam etmiştir. Hindistan'a, Seylân adasına, Singapur'a gitmiş, Avusturalya'yı, Amerika'yı ve bütün Avrupa kıtasını dolaşmışsır.

— Daha pek gençken, köyümdeki arkadaşlarımın en kuvvetlisi idim. Fakat arkadaşlarım bana o kadar ehemmiyet vermezlerdi. Onları günde birkaç kere yere sererdim, fakat gözlerine gene giremiyordum.

"Bir gün o taraflarda bir panayır kuruldu. Bacağında, kaplan derisinden yapılmış bir dizlikle, bir pehlivan ortaya çıktı, herkese meydan okumıya başladı. Şununla bir boy ölçüşeyim dedim, güreşe çıktım. Birkaç saniyede sırtını yere getirdim. Arkadaşlarım beni alkışlamıya başladı. Pehlivan bana başka bir teklifte bulundu. Panayırcılar bir koca ayı getirmişler, orada gezinip duruyor, herkese oyun gösteriyordu. Yabancı pehlivan bana: şu ayı ile güreşebilirsen sana 500 kuron veririm, dedi. Fakat ayının sahibi pazarlığı kabul etmedi. Parayı kaçırdık... 1931 de de asker oldum."

— Orta-Şark'ta şimdi ne zamandanberi askersiniz?

— Geleli ancak üç ay oluyor. Hindistan'da iken King Kong'la da güreştim. King Kong'u sakın adam sanmayın. Dev gibi bir maymundur. İki kere, bütün kuvvetimle King Kong'un üzerine atıldım. İkisinde de yere yıktım, Her yıkılışında "hans!" diye bağırttım. Fakat gene hakkından gelemedim, beni yendi."

Koroşenko biraz düşünceli gibi durdu, sonra:

— Yenmiş, yenilmiş; bunun bence ehemmiyeti yoktur. Hayatta olduğu gibi, güreşte de kuvvetli ve zayıf olanlar vardır."

BU adam, tam sporcu. Hep böyle güçlü kuvvetli kalmak için ne gibi şeyler yiyip içiyorsun? dedim.

Adam, beyaz ve güzel dişlerini göstererek, güldü. Bir gün içi insan dolu bir kamyonu yokuşa doğru sürükliye sürükliye çıkarmış.

— Ne saklıyayım, dedi, boğazımı eksik etmem. Bol bol sebze ve meyva yerim. Yalnız et çok yemem. Günde altı yedi kilo süt içerim. Biraz da bira kullanırım. Fakat sigara içmem."

Emil Koroşenko, her gittiği yerde çok para kazanmış. Hindistan'da, prenslerden çok iltifat görmüş. Harptenberi, çalışır, güreşir, para kazanırmış, kazandığı parayı memleketi için harcarmış.

— Bundan sonra ne yapacaksın? diye sordum.

— Bundan sonra yapacağım şey şu: buradan doğruca Amerika'ya kadar gitmek Jim Londos'la bir güreş daha atmak. Mesele, serbest güreş şampiyonluğunu kazanmak. Yalnız, bu karşılaşmanın önümüzdeki yıl başından önce olmasını istiyorum. Zaten Jim Londos'a meydan okuduğumu herkes biliyor. Elimde usulü dairesinde alınmış bir de güreş mukavelesi var.

— Pekâlâ, Mısır taraflarına gitmiyor musunuz?

— Evet niyetim var. Orada bir yunanlı varmış, bakalım yakında onunla karşılaşacağım. Yalnız, onunla güreşeceğim zaman, dakika hesabı pazarlık yapacağım, Dakikasına on Mısır lirası vereceğim. Bakalım kaç dakika dayanabilecek. On dakika dayanabilirse ne âlâ..."

Emil Koroşenko'dan ayrılacaktım. Müsaade istedim. Elini uzattı. Keşke elimi vermez olsaydım: elimi öyle bir sıkış sıktı, mengeneye girmiş sandım. Elimi acıttığını hissetti galiba, benden özür diledi. Sonra gülerek şehadet parmağını uzattı:

— Ben şu parmakla bir adamı havaya kaldırırım, dedi. Biz, nasıl olur? diye şaşkın şaşkın bakarken, adam, arkadaşlarından birini çağırdı:

— Tut parmağımı, dedi.

Hayret edilecek şey: pehlivanın şehadet parmağını tutan adam, yavaş yavaş kalkmıya başladı, ayakları yerden kesildi. Adam kırmızı yüzlü, fakat yüzü güleç. Arkadaşını belki on dakika havada tuttu. Sonra gene yavaş yavaş yere indirdi.

Havaya kalkıp inen asker, bize:

— Pehlivana otomobil hikâyesini anlattırdınız mı, diye sordu.

Biz bunu duyunca ısrar ettik, Koroşenko nihayet ısrarımıza dayanamadı. Anlatmıya başladı:

— Ben Orta-Şark'ta bir yerde idim. Bir gece izin aldım, kışladan çıktım. Bir taksiye bindim. Gece karanlıktı. Otomobil uzun müddet gittikten sonra bir aralık farkına vardım: şoför beni tarif ettiğim yere değil, başka bir istikamete götürüyor.

" Şoföre işaret ettim. Otomobili durdurdu. Kapıyı açarak, bozuk bir ingilizce ile:

— Para, dedi, ya üzerinde ne kadar para varsa verirsin, yahut seni şurada öldürürüm.

— Ne parası yahu! demiye, itiraz etmiye kalmadı, omuzumun üstüne bir kol demiri indi. Yarı yanım çöktü sandım. Canım kesildi. Sağlam kolumu kaldırdım, şoföre bir yumruk indirdim, adamı bir vuruşta yere serdim. Adamın iki kulağını da dibinden kopardım.

— Ne? Kulaklarını mı kopardın!

— Tabii ya, şoförün kulaklarını yoldum, birkaç saat yol aldıktan sonra, bir polis karakoluna götürdüm. Öyle ya, kulaklarını götürmesem, başıma gelen işi onlara nasıl anlatabilirim?

— Ya sonra?

— Sonrası hiç. İfademi verdim, askerlik yaptığım yere tekrar döndüm geldim. Keratanın kulakları şimdi masamın üzerinde duruyor, bir alkol şişesinin içinde, isterseniz, gelin siz de görün.

— Yo, yo! teşekkür ederiz, istemeyiz.

Galatasaraylılar yarın sabah Ankara'ya geliyorlar

İlk maçı Demirspor'la yapacaklar

(Başı 1 inci sayfada)

Galatasaray'ın Ankara'da yapacağı maçlarda başka bir hususiyet daha vardır; şu veya bu sebeple İstanbul'da birinci sınıf diğer iki takımla müsabakalardan mahrum kalan oyuncuların, müsabakanın zevk vev heyecanını arttıracağına şüphe olmıyan, bir hırs ve şevkle oynıyacaklarıdır.

Galatasaray'ın yarınki maçta rakibi olan Demirsporlular, cumartesi günü Ankaragücü ile yaptıkları maçta dikkati çeken ve olağanüstü bir kabiliyet göstermişlerdir.

Nevzat, Sevket - Mennan, Celâl - Fahri - Fahri, İskender - Rauf - İbrahim - Bülent - Murat, takımiyle 4-1 lik bir neticeyi kolaylıkla elde eden Demirspor'un yarın da muvaffak olacağı hakkındaki ümidimiz çok kuvvetlidir. Yalnız İskender ve Murad'ın şahsen gol yapmak sevdasından vazgeçmeleri ve takım için oynamaları lâzımdır. Celâl'in de galiba antrenmanı noksan... Son iki maçta çok aksadı. Oytahaf Fahri ile Mennan nasıl olsa bu maçı çıkarırlar. Lâkin biraz erimeleri lâzım..

Yazımızı bitirmeden bayram günlerinde Ankara sporcularına iyi bir maç görmek fırsatını hazırlıyan bölge idarecisi arkadaşlarımıza ve Galatasaray'ın gelmesine tavassut eden Vildan Aşir, Mithat Ertuğ ve Keşşaf Saim'e teşekkürler ederiz.

Bayram maçlarının arifesinde tahminler

GALATASARAY MI? DEMİRSPOR MU?

Bu bayramda Ankara 19 Mayıs Stadyomu gene sayılı iki gününü yaşıyacak. "Galatasaray" bayramın ikinci salı günü "Demirspor'la" ertesi çarşamba günü de "Gençler Birliği" ile iki müsabaka yapmak üzere Ankara'ya geliyor... İstanbul ve Türkiye futbolunun hâtırı sayılır bir kuvveti olan Galatasaray'ın Ankaradaki müsabakalarında ne neticeler alabileceği daha şimdiden birçok zihinleri işgal etse gerektir.

Askerlik hizmetleri dolayısiyle Yedek Subay Okuluna gelmiş bulunan Galatasaray'ın "as" oyuncularından (Eşfak) ile (Barbaros) un buraya gelecek takımlarında yer alıp almıyacaklarını kesin olarak bilmemekle beraber buna engel de göremiyorum.

Bundan ötürüdür ki; kuruluşunda bu oyuncularına da yer vermiş bir "Galatasaray takımı" nı göz önünde tutarak konuşacağım.

Galatasaray kalesini, Türkiye'nin en iyi kalecisinin koruduğu söylenemez. Bununla beraber Demirspor kalesi de Osman'dan daha az tecrübeli bir gencin elindedir. Faruk ve Salim'den kurulmuş Galatasaray (geri müdafaası) nın; bilgi, enerji ve tecrübe yönlerinden Türkiye'nin en iyi (bek hattı) olduğunu söylemek bunların değerini büyültmek sayılamaz.

Bu (geri müdafaa) yerli ve yabancı birçok değerli forvetin akınlarını hünerle ve başarıyle önlemiş ve çok sıkı sınavlardan geçmiştir. Buna karşılık (Mennan ve Şevket) ten yapılı Demirspor geri müdafaası da rakiplerine yalın bir değerdedir. Olsa, olsa bunların yabancı temaslardan alınma tecrübeleri daha azdır.

Yardımcılar (haf bek) hattı bakımından Galatasaray'ı Demirspor'dan daha üstün bulmaktayız.

Eşfak - Enver - Musa veya Mustafadan kurulmuş bir Galatasaray yardımcı hattı Demirspor'un aynı hattından bilgi, müsabaka kabiliyeti, görüş ve fırsatları kullanış bakımlarından yüksektir. Yalnız "enerji" her iki tarafta denk sayılır.

M. Barbaros, Tiko, Cemil, Gündüz, Gazanfer'den düzenlenmiş Galatasaray akıncıları cidden daha fırsatçı ve daha müessirdir.

Demirspor akıncıları ise solda tehlikeli, ortada atak ve fırsatçı sağda ise çabuk olmakla beraber tesirsizdir.

Eğer Galatasaray yardımcı hattı Demirspor forvetinin (İbrahim, Bülent ve Murat) tan ibaret olan orta ve solunu ve bilhassa bütün hatta bilgili oyunuyla fırsatlar yaratan soliç Bülent'i sıkıca takibeder ve (demarke) bırakmazsa de - mirsporluların gol çıkarma şansları çok azalır.

Fakat buna karşılık Galatasaray forveti de mutlaka W oynıyacağım diye akınların bütün yükünü orta ve açık forvetlerinin sırtına yükletirse kendilerine nisbeten daha zayıf olan Demirspor (haf) hattının markaj işini çok kolaylaştırmış ve âdeta bunların ekmeğine yağ sürmüş olurlar. Bundan dolayı, Galatasaray forvetinin (iç oyunculları geride oynatan W ye saplanmıyarak) bütün kuvvetiyle nisbeten zayıf olan Demirspor müdafasına yüklenmesi takdirinde maçı kazanmaları tabiidir.

Eğer Demirspor idarecileri takımlarının rakiplerine nazaran daha zayıf olan haf hattını ve forvetin sağ tarafını kuvvetlendirirlerse oyuna denk şansla girmiş olurlar.

Yoksa; kırmızı sarılıların müsabakayı kazanma şansları daha fazladır. Bununla beraber hangi kadro ile sahaya çıkacağını ve nasıl bir oyun tutturacaklarını bilmediğimiz Galatasaray takımı için bu maç zor ve sıkı olacaktır demek yanlış olmaz, sanırım. Bizim için iste - diğimiz: "İyi oynıyanın kazanması" dır.

Dr. Raşit Serdengeçti

Denizcilik bahisleri

(Başı 2. inci sayfada)

rı 120 - 150 milimetre olan toplarla yapılır. Bu ateş, geniş bir açı (zaviye) ile ve en son hızla yapılır. Bu halde gemi kendisini adam akıllı korur ve kendisini emniyet altına alabilir. Hattâ denilebilir ki, gemi kendisini yüzde doksan dokuz emniyette bulundurur.

Şimdi gemilain yakın mesafelerden yaptığı müdafaa ateşine gelelim. 930 yılında, ilk pike uçaklariyle yapılan tecrübe atışlarında, deniz subayları, bu atışların harp gemileri için tehlikeli olabileceğini anlamışlardır. O tarihten sonra gemilerin üstlerini örten zırhları iki kat yaptılar. Bundan başka, gemilere 37 - 47 milimetre çapında seri ateşli hususi toplar, ve saniyede 1300 mermi yakan makineli tüfekler koyarak, gemilerin silâh kuvvetini arttırdılar.

Bütün bu silâh kuvvetine rağmen, bu harbin başındanberi, pike uçaklariyle zırhlıların tutuştuğu her muharebede, zırhlılar hep denizi boylamıştır. Beri yanda, böyle bir tutuşmada, hafif kruvazörler kendilerini gayet iyi bir şekilde müdafaa etmektedir. Hele en çok dikkati çeken şey, uçak ana gemileridir. Çünkü pike uçaklarının musallat oldukları uçak ana gemilerinden pek azı batmıştır.

Birçok incelemeler sonunda iş şuraya varmıştır: zırhlıların üst taraflarına ne kadar kalın zırh konursa, bu gemileri pike uçaklarına karşı koruyacak silâhlar da o kadar az olur.

Uçakların pilotları kurnaz olursa, harp gemisine o kadar yaklaşır ki, gemideki topların birçoğunu müdafaa edemez hale koyar. Fakat uçak, geminin tam tepesine çıkmalıdır. Geminin en üstü, ateş hattı dışında olduğundan, gemideki uçaksavar topları ve makineli tüfekler, tepedeki uçağa ateş edemezler. İşte, Japonların batırdığı bütün ingiliz ve amerikan harp gemileri, japon uçakları tarafından böyle batırılmıştır.

Birleşik Amerika Devletlerinin, birkaç ay önce, her biri 55.000 tonluk altı büyük zırhlı yapacaklarını ilân ettikleri halde, bu tasavvurlarından niçin çabucak vazgeçtiklerini, bu izahat bize açıkça anlatmaktadır. Amerika harbiye nazırlığı, bundan sonra zırhlı değil, hafif kruvazörler- le uçak ana gemileri yaptırılacağını bildirmiştir. İngiltere de Amerika'nın tuttuğu bu yolu tutacaktır.

Zırhlılar artık son demlerini yaşıyorlar. Yeni tip harp gemileri doğmak üzere. Gözümüzün önünde, bugün ingiliz amiralığı tarafından nesredilmiş bir gemi yapımı planı bulunuyor. Bu plâna göre, yapılacak yeni tip harp gemisi, zırhlı ile uçak ana gemisinin karıştırılmasından meydana gelmiş olacaktır. Bu harp gemisinin üst tarafı için söylediğimiz mahzurlar en az bir dereceye indirilecektir. Geminin göverteninin tam ortası yüzen bir hava meydanı halini alacaktır. Hattâ bu hava meydanı, top kulelerinin üstlerine kadar uzatılacaktır. Geminin üzerindeki bütün uçaksavar topları her yöne ateş edebilecek durumda olacaktır. Evvelkinin aksine olarak, bu gemilerin zırhları çok hafif olacaktır.

Bu gemi yapımı usulü, mantığa da çok uygundur. Zira, bir pike uçağı, 200 metreden geminin göverte- si üzerine bir bomba attığı zaman nasıl olsa zırhı delebiliyor; o halde, zırhı ince bırakıp, oradan kazanılacak ağırlığı geminin toplarına vermek akıllıca bir tedbir olur.

Bundan sonra yapılacak harp gemilerinde 120 top bulunacak, 50 kadar da uçak taşıyabilecektir. Geminin üzerindeki bütün toplar, yalnız hava hücumlarını karşılamak için kullanılacaktır. Gemiyi, düşman donanmasına karşı, üzerindeki uçaklar koruyacaktır.

" İstikbalin harp gemisi, en çok bir yılda denize indirilecektir. Bu gemi, hakiki bir harp gemisi değil, yüzen bir hava meydanı olacaktır. Temel, havacılık olduğuna göre; denizcilik, onun bir subesi haline gelecektir. Deniz kumandanları, bu harpte az zafere nail olacaktır.

Bayram yaklaşıyor. Millettin yardım ve şefkatine muhtaç çocukları sevindirmek için ÇOCUK ESİRGEME KURUMU yardımlarınızı saygı ile bekler.

TEBLİĞ

Beden Terbiyesi Mükelleflerine

Beden Terbiyesi Ankara Bölgesi Başkanlığından

3530 sayılı Beden Terbiyesi Kanunu ve 23. 2. 940 tarihli İcra Vekilleri Heyeti kararnamesi gereğince bu yıl 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927 doğumlu olup bir okula devam etmiyen yurttaşlar, bölgemiz içinde Beden Terbiyesi Mükellefi bulunuyor. Bunlardan kazalardakilerin bulundukları kazanın Gençlik Kulüp veya gurupuna, merkezdekilerin de Anafartalar caddesi Çıkrıkçılar yokuşunda Gençlerbirliği kulübüne giderek kayıtlarını yaptırmaları lâzımdır.

Merkezde eskiden bölgeye kaydedilmiş mükellefler kendilerine verilen kâğıtları ve ikişer vesika fotografı ile - cumartesi ve pazardan başka her gün - saat 15 ten 19.30 kadar yukarıda adresi yazılı kulüp merkezinde açılan mükellefiyet bürosuna müracaat etmelidirler.

Kayıtlar 15 birinciteşrin 1942 perşembe akşamına kadar devam edecek bundan sonraki kalanlar takibe tâbi olacaktır. Bütüs mükelleflerrin vaktinde müracaatları. Tebliğ olunur.

Fenerbahçe futbol ve atletizm takımları Mersin'e vardılar

Mersin, 11 a.a. — Fenerbahçe futbol ve atletizm takımları dün akşam Mersin'e gelmişler ve mersinliler tarafından karşılanmışlardır.

Fenerbahçeliler bugün İdman Yurdu takımı ile stadı gezmişlerdir. Öğle yemeğini Toros Palas'ta yiyen misafir sporcular nümune ve içme su fidanlıklarını gezmişlerdir. Saat 18 de Atatürk anıtına çelenk konulacak ve ilk maç yarın Fenerbahçe ile Deniz Harp Okulu takımı arasında yapılacaktır.

Radyo

—(12-Birinciteşrin-1942)—

7.30 program
7.32 jimnastik
7.40 ajans
7.55 salon orkestrası, (Şef: Necip Aşkın).
12.30 program
12.33 müzik (Pl.)
12.45 ajans
13.00 şarkılar
18.00 program
18.03 fasıl
18.45 dans orkestrası. (Şef: Nihat Esengin).
19.30 ajans
19.45 serbest 10 r
19.55 şarkılar
20.15 Radyo Gazetesi
20.45 Halk türküsü öğreniyoruz
21.00 günün meseleleri.
21.15 Romansir
21.30 kitapsevenler
21.45 senfoni orkestrası. (Şef: Ferit Alnar)
22.30 ajans
22.45 program

Hindistan'da Sind eyâleti başvekili istifasını verdi

Karaşi, 11 a.a. — Sind eyaleti başvekili Bakşi vazifesinden çekilmiştir. Bu haberi gazetecilere bizzat veren Bakşi kısaca şunları söylemiştir:

Artık başvekil değilim. Bana başka bir şey sormayın.

Bakşi Hint kongre partisine mensup olmadığı gibi Müslüman âzasından da değildir. İktidar mevkiinde bulunduğu müddetçe kongre partisi kendisine müzaheret etmiştir.

İstifanın sebebine gelince: bu hususta resmen bir şey bildirilmemiş olmakla beraber, buna, başvekilin son günlerde yaptığı bir demeç sebep olsa gerektir. Filhakika Bakşi ingiliz Müstemleke Nazırı M. Amery'nin Avam Kamarasında söylediği bir nutku tahlil ettiği sırada Çörçil ile Amery gibi devlet adamlarının Hindistan'a tahakküm siyasetinde devama niyet etmiş kimseler olduğunu söylemiştir.

Üç nazır da istifa etti

Amsterdam, 11 a.a. — Britanya haberler bürosunun bildirdiğine göre, Sind Başvekili Allah Bakhsıl'nın istifasından sonra Maarif Nazırı Pirillahi Bakhch, Ziraat Nazırı Sahib Gojakdas ve Maliye Nazırı Vazirani de istifalarını vermişlerdir.

Amerika'da şimdiye kadar görülmemiş yeni vergiler kondu

Vaşington, 11 a.a. — Ayân Meclisi, beş gün süren müzakerelerden sonra yeni malî kanun projesini ve haftada 12 dolardan ziyade olan hususi kazançlar üzerine "zafer vergisi" namı altında yüzde 5 nisbetinde bir vergi konulmasını kabul etmiştir. Bu kanun projesiyle şimdiye kadar Amerika'da görülmedik vergiler konulmuştur. Diğer vergi kanunlariyle birlikte bu tedbir sayesinde 43 milyon mükelleften ve yüzlerle bin korporasyondan 6 veya 6 ½ milyar dolar gelir temin edilmiş olacaktır.

İngiliz çocuklarının kurşun oyuncaklarından silâh yapılacak

Amsterdam, 11 a.a. — Londra radyosunun bildirdiğine göre, İngiltere'de çocuklar da harp gayretlerine yardım edecekterdir. İngiliz çocukları kurşundan mamul oyuncaklarını bağışlıyacaklar ve bunlar eritilmek üzere silâh fabrikalarına ve tezgâhlara verilecektir.

Alman uçakları İngiltere üzerinde

Berlin, 11 a.a. — Bugünkü resmî tebliğe göre, İngiltere'nin cenubundaki askerî tesisata ve malzeme fabrikalarına gündüz hücumları yapılmış ve ağır çapta bombalar atılmıştır.

1 ile 10 ilkteşrin arasında britanyalılar 127 uçak kaybetmişlerdir. Bunlardan 54 ü Akdeniz ve şimal Afrika üzerinde düşürülmüştür.

Aynı müddet içinde İngiltere'ye karşı yapılan muharebelerde 23 alman uçağı kaybolmuştur.

Şili hariciye nazırının demeci

Santiago, 11 a.a. — Şili hariciye nazırı demeçte bulunarak mihver elçiliklerinin iki gündenberi şifreli telgraf çekmediklerini söylemiştir. Kambo ve radyo şirketleri bundan böyle şifreli telgraf kabul edemiyeceklerini mihver devletlerinin siyasi mümessillerine bildirmişlerdir. Alman, italyan ve japon elçileri bu hareketi hariciye nazırlığı nezdinde protesto etmişlerdir.

DİLSİZ ŞAHİT

Yazan : *AGATHA CHRİSTİE* Çeviren : *C. B.*

Tefrika No: 46

Puaro Dr. Loughbarrow'nun kaşelerinden bir kutu almağa karar verdi.

"Teşekkür ederim, efendim. Ne boyda olsun? 25, 50 yahut 100?"

"Bilmem ki..."

"Ellilikten alın, efendim. Mis Arundel de bunlardan alırdı..,

Puaro kabul etti, parasını verdi ve paketi aldı.

Dükkândan çıktık.

Sokağa çıkınca:

"Demek Misis Tanios bir uyku ilâcı almış,' dedim. "Bunun fazlası insanı öldürebilir, değil mi?"

"Kolaylıkla."

"Zanneder misin ki Mis Arundel..,'

Mis Loson'un: "Kocası söylerse adam bile öldürür." demesi aklıma gelmişti.

Puaro başını salladı.

"Kloral uyusturucu ve münevvimdir. Ağrıları hafifletmek yahut uyku için kullanılır. İptilâ haline de girebilir..,

"Bu Misis Tanios'ta bir iptilâ haline mi girdi dersin?..

Puaro şüpheyle başını salladı.

"Hayır, zannetmem. Ama tuhaf bir şey. Sade bir sebep düşünebiliyorum Ama bunun da mânası."

Lafını yarıda kesti ve saatine baktı:

"Gel, şu Mis Arundel'e son hastalığında bakan hasta bakıcıyı bulabiliyor miyiz, bir bakalım..,

Hasta bakıcı aklı başında, orta yaşlı bir kadındı.

Puaro şimdi başka bir rol oynuyordu. Yeni bir uydurma akraba olmuştu Bu sefer yaşlı bir annesi vardı ve ona bir hasta bakıcı bulmayı çok istiyordu.

"Sizinle çok açık konuşacağım. Annem biraz titizdir. Gayet iyi hasta bakıcılar bulduk. Genç, becerikli kadınlardı. Genç olmaları bir kusur addedildi. Annem genç kadınları sevmez. Onlara hakaret eder. Onlara karşı terbiyesiz, ters olur, açık pencere ve asri İngilizce hâli mücadeledir. Çok güç oluyor..,

Derin derin iç çekti.

Hasta bakıcı alâka ile:

"Öyle,, dedi. "Bazan pek müşkül oluyor. İnsan incelikle hareket etmek lüzumunu hissediyor. Bir hastayı sinirlendimeğe mâna yok. Mümkün olduğu kadar dediklerini yapmalı. Bir kere sizin olan bazı şeyleri yapmağa icbar etmediğinize kanaat getirdiler mi, ekseriya aksilikleri geçer, kuzu gibi olurlar..,

"Sizin bu işi pek güzel başaracağınızı görüyorum. İhtiyar kadınları anlıyorsunuz..,

Hastabakıcı gülerek:

"Birkaç tanesine baktım,, dedi. "Güler yüz ve sabırla birçok şeyler başarılır..,

"Bu o kadar doğru ki. Mis Arundel'e de siz baktınızdı galiba. O da pek yumuşak başlı olmasaydı gerek..,

"Bilmem. Çok kuvvetli bir iradesi vardı ama ona bakması bana hiç güç gelmedi. Tabii yanında çok bulunmadım. Dördüncü gün öldü..,

"Dün yeğeni Mis Tereza Arundel'i gördüm..,

"Şahi mi? Ne tuhaf. Her zaman dünyanın küçük bir yer olduğunu söylerim..,

"Kendisini tanır mısınız?..

"Halası öldükten sonra geldi. Cenaze merasiminde de buradaydı. Ondan evvel de burada kaldığı zaman kendisini görürdüm. Çok güzel kızdır..,

"Evet, öyle ama çok zayıf, fazla zayıf..,

Biraz tombul olan hastabakıcı hafifçe kırıttı.

"Tabii" dedi. "İnsan fazla zayıf olmamalı..,

Puaro:

"Zavallı kız,, diye devam etti. "Ona çok acıyorum. Laf aramızda,, mahrem bir şey söyler gibi eğildi, "halasının vasiyetnamesi büyük bir darbe idi..,

Hastabakıcı:

"Öyle olmalı,, dedi. "Çok dedikoduya sebebiyet verdi..,

"Mis Arundel bütün ailesini mirastan neden mahrum etti anlıyamıyorum. Akla hayale gelmiyecek bir şey doğrusu..,

"Öyle. Hakkınız var. Herkes bunun altında bir şey olduğunu söylüyor..,

"Siz sebebini anladınız mı? Mis Arundel bir şey söyledi miydi?..

"Hayır. Yani bana bir şey demedi..,

"Başkasına söyledi mi?..

"Mis Loson'a bir şey söyledi zannediyorum. Çünkü Mis Loson'un, (evet, güzelim, ama avukatın yanında.) dediğini duydum. Mis Arundel, (aşağıdaki sürgüde olduğundan eminim) dedi. Mis Loson da, (Mr. Purvis'e yollıyıdınız. Unuttunuz mu?) diye cevap verdi. Sonra hastamı gene bir öğürtü aldı. Ben ona bakarken Mis Loson odadan çıktı. Acaba bahsettikleri vasiyetname miydi diye arada bir aklıma geliyor..,

"Öyleye benziyor..,

Hastabakıcı devam etti:

"Öyleyse Mis Arundel yaptığına pişman olmuştur. Her halde değiştirmek istedi. Ama o kadar hastaydı ki. Ondan sonra bir şey düşünecek halde değildi..,

Puaro:

"Mis Loson size yardım eder miydi?.. diye sordu.

"A, hayır. Hiç ise yaramazdı. Fazla telâşcıydı. Hastanın sinirlerini bozardı..,

"Siz yalnız mı baktınız? C'est formidable ça..,

"Hizmetci, adı neydi, Ellen bana yardım ederdi, Ellen çok iyiydi. Hstalığa alışıktı ve hanımına bakmağa da alışmıştı. İkimiz gayet iyi başarırdık. Dr. Graigner cuma günü gece hastabakıcısı yollıyacaktı ama Mis Arundel o gelmeden öldü..,

"Mis Loson belki hastanın yemeğini hazırlamağa yardım ederdi..,

"Hayır, hiçbir şey yapmazdı. Zaten hazırlanacak bir şey yoktu ki. Mis Loson'un bütün yaptığı evde ağlayıp, herkesin ayağının altında gezmekten başka bir şey değildi..,

Hastabakıcı husumetle konuşuyordu.

Puaro:

"Sizin Mis Loson'un hizmetlerine beş para kıymet vermediğiniz görülüyor,, dedi.

"Arkadaslık etsin diye alınan kadınlar bence hep böyle beş para etmiyen mahlûklardır. Hiç bir şeyde tecrübe sahibi değildirler. Sade amatördürler. Ekseriya başka işe yaramıyan kadınlardır..,

"Mis Loson Mis Arundel'i çok sever miydi?..

"Öyle görünüyordu. Kadın ölünce çok mütessir oldu. Bana kalırsa akrabaların, dan çok fazla üzüldü..,

Puaro başını akıllane sallıyarak:

"O halde Mis Arundel parasını ona bırakırken ne yaptığını biliyordu,, dedi.

Hastabakıcı:

"Cin gibi bir kadındı,, dedi. "Onun anlamadığı bilmediği şey yok gibiydi..,

"Hiç köpeği Bob'dan bahsetti mi?..

"Bunu söylemeniz çok tuhaf. Sayıklarken ondan çok bahsetti. Bob'un topuna ve

Amerika'nın Moskova elçisi uçakla yola çıktı

Yanında kara ve deniz ataşeleri de var

Kuybişef, 11 a.a. — Amerika birleşik devletlerinin Sovyetler birliği nezdindeki büyük elçisi amiral Standley, Vaşington'a gitmek üzere dün sabah Kuybişef'den uçakla hareket etmiştir.

Elçi Tahran'da

Tahran, 11 a.a. — Vaşington'a gitmekte olan Amerika'nın Moskova büyük elçisi, yanında kara ve deniz ataşeleri bulunduğu halde buraya gelmiştir.

Büyük elçi Royter muhabirine demeçte bulunarak seyahatinin, Stalin'in son beyanatı ile doğrudan doğruya ilgili olduğu hakkındaki iddiaları reddetmiştir.

Danimarka'da gerginlik hâlâ sona ermedi

Alman komutanı vazifeden azledildi

Stokholm, 11 a.a. — Buraya gelen haberlere göre Danimarka'da gerginlik hâlâ devam etmektedir. Sanıldığına göre, almanlar, alman iddialarına karşı Danimarka'nın vaziyetini belirten Danimarka muhtırasına henüz cevap vermemişlerdir.

Diğer taraftan haber alındığına göre Danimarka'daki alman işgal kuvvetleri komutanı general Lutge vazifesinden azledilmiştir. Bilindiği gibi general, 27 eylülde Kopenhag sokaklarında gönüllüler teşkilâtı âzası arasında çıkan kanlı bir kavgadan sonra bu teşkilâta mensup iki kişiyi idam ettirmişti.

Şanghay'da iaşe darlığı

Liverpool, 11 a.a. — Çin'den buraya gelen Avrupalılar arasında ingilizlerden başka Hollanda, Çekoslovakya, Norveç, Polonya, Belçika, Yunan ve Fransız tebaasından birçok kimseler de vardır. Bunların verdiği malûmata göre hâlâ Şanghay'da bulunan 8 bin ingiliz büyük sıkıntılar içinde yaşamak zorunda bulunuyor. Japonlar bütün yiyecek stokularını müsadere etmişlerdir. Pirinç fiyatı eskisine nazaran altı misli yükselmiştir. İngiliz, Amerikan ve diğer müttefik bankaları japonlar tarafından tasfiye edilmiştir.

İtalya'nın misilleme tehdidi ve Avusturalya

Sydney, 11 a.a. — Avustralya Harbiye Nazırı M. Forde İtalya'nın Avusturalyalı harp esirlerine karşı misilleme tedbirleri tatbik edeceği hakkındaki haberden bahsederek bilhassa şöyle demiştir:

Avusturalya hükümeti milletler arası anlaşmalara sadık kalarak harp esirlerine daima insanca muamele etmiştir.

Bir ingiliz subayının kumandasında bulunan bir Avusturalya müfrezesinin mukavemet kudretini kaybeden bir italyan grupunu öldürdüğü hakkında Roma'dan yayılan habere gelince: bu hususta resmî hiçbir haber almadık. Bununla beraber derhal tahkikat yapılmasını emredeceğim.

Kanada da Çin'deki imtiyazlarından vazgeçiyor

Ottawa, 11 a.a. — Kanada başvekili Mr. Mackenzie King dün demeçte bulunarak Kanada'nın, İngiltere ile Çin arasında aktedilmiş bulunan muahedeler gereğince Çin'de istifade etmekte olduğu imtiyazlardan vazgeçmiye hazır olduğunu ve bunun için Çin hükûmetile müzakereye girişeceğini söylemiştir.

ÜLKÜ

Millî Kültür Dergisi

25 inci sayısıyle ikinci yılına girmiştir. Bu sayıda Ercüment Kalmık'ın güzel bir kapak resmi ile şu yazılar vardır:

Türkçede yeni gelişmeler **Ahmet Kutsi TECER**, Garp edebiyatı ile ilk temasımız **Dr. Mehmet KAPLAN**, Türk vatanı ve cehit felsefesi **Dr. Şevket Aziz KANSU**, Biz bir karşılıklar kılavuzu yapmıyoruz **Dr. Tahsin BANGUOĞLU**, Bir düğün şenliğinde **Ceyhun Atuf KANSU**, Sabah oluyor, şiir **Baki SUHA**, Fatih'in İstanbul'da ilk eseri **Halim Baki KUNTER**, Petek, şiir **Nüzhet ERMAN**, Köy kalın dokumacılığı **Hakkı İZET**, Köy tiyatrosu **Süleyman KAZMAZ**, Unuttuklarımız **Vahdet GÜLTEKİN**, Radyomuzda musikiye dair **Mesut CEMİL**, Yetiş Osman efendi! **Cahit BEGENÇ**, Aşk, hikâye **Bekir Sıtkı KUNT** Mucur pazarı, şiir **Hulûsi AKSOY**, Kitaplar arasında **ÜLKÜ**, Dergiler ve gazeteler arasında **ÜLKÜ**, Günler boyunca **ÜLKÜ**.

BİBLİYOGRAFYA

"Türkiye Coğrafya eserleri genel bibliyografyalar"

(İkinci basılış)

Kitabı yazan: Selçuk Trak. Dil-Tarih - Coğrafya fakültesi coğrafya enstitüsü ilmî yardımcılarından.

Değerli meslek arkadaşım Selçuk Trak bu defa da "Türkiye coğrafya eserleri genel bibliyografyası" nın 2 inci basılışını çıkarmış bulunuyor.

272 sayfadan ibaret olan bu kitap Türkiye mevzuu üzerinde çalışacaklara en büyük yardımcılığı yapacaktır.

Kitabın baş tarafında Dil - Tarih-Coğrafya fakültesi ve Berlin üniversitesi profesörlerinden Dr. Herbert Louis'nin açık bir önsözü bulunmakta ve kitabın değerini belirtmektedir.

Muellif bundan sonra kitabını 30 kadar bölüme ayırmış ve her bölüm de eserlerin muhtelif nevileri ayrı ayrı bir tasnife tâbi tutulmuştur. Şimdiye kadar Türkiye üzerine ana dilimizden başka yabancı dillerle de yazılan bütün ilmî eserlerin, mecmuaların, hartaların; muharrirlerini, isimlerini, basıldıkları yerleri, sayfalarını tarihlerini esaslı bir tetkike tâbi tutmak suretiyle millî kütüpanemize büyük bir hizmet yapmış olduğuna kanîim.

Üzerinde hassasiyetle çalışıldığı muhakkak olan bu kitabın pek büyük değeri vardır. Türkiye'yi bir çalışma sahası ve zemini yapmak istiyenler için böyle bir bibliyografyaya şiddetle ihtiyaç vardı. Hangi aydın arkadaşla konuşsak memleket coğrafyamız için yazılmış kitapların nelerden ibaret olduğunu tanıyamamak ve bunun hasretini çekmekle müteessir oluyorduk. Bu büyük bir boşluktu.

İşte bu boşluğu yorulmak bilmiyen Selçuk Trak'ın aylarca kütüpanelerde çalışarak doldurması meslek arkadaşlarını olduğu kadar memleket aydınlarını da sevindirmiştir.

Bundan evvel basılıp neşredilen ve şüphesiz noksanları da bulunan birinci basılışını bile üniversitemizin değerli profesörlerinden Hâmit Nafiz Pamir gördüğü vakit şu sözleri söylemişti:

"— Değerli, hem de pek çok değerli bir eser.. Üniversite kütüpanesinin Türk aydınlarının büyük bir ihtiyacına cevap veriyor Sessizce ve müteva-zi çalışmanın büyük mahsulü.....

Muhterem profesörün bu kıymetli iltifatlarının arkasından daha mükemmel olarak 2 inci basılışını görmekle muharrir arkaşa karşı olan minnet ve sevgimiz bir kat daha artmış oluyor.

Kıymetli Selçuk Trak'ı bu büyük hizmetinden dolayı candan kutlarken yeni ve olgun çalışmalarının neticelerini beklemekten kendimizi alamıyor bilhassa meslek arkadaşlarımıza bu kitabı tavsiye etmekten de büyük bir zevk duyuyoruz.

Ruhî TURFAN
Atatürk Lisesi Coğrafya öğretmeni

İhtilâl mi, inkılâp mı

Büyük mütefekkir Ağaoğlu Ahmet'in "İhtilâl mi, İnkılâp mı" namındaki eseri Samet Ağaoğlu tarafından Ağaoğlu külliyatının 5 incisi olarak neşredildi.

1922 senesinde, büyük zaferden evvel Hâkimiyeti Milliye gazetesinde on dört makale halinde intişar etmiş olan bu eser millî mücadele ve inkılâp tarihimizin önemli vesikalarından birisi sayılabilir.

Millî mücadelenin içtimaî mahiyetini tahlil ederek, bu mücadelenin aynı zamanda eski müesseselere ve saltanata ve onların bütün hukukî ve içtimaî nizamlarına karşı bir hareket olduğunu gösteren ve bu suretle inkılâbımızın istikametini ve varacağı neticeleri evvelden isabetle tahmin etmek suretiyle, yeni Türk Devletinin ana prensiplerinin nelerden ibaret olması lâzım geldiğini izah eden bu eser, tarihî bir vesika olduğu kadar, bugünkü gençlik için de millî vazifeler ve yollar çizen klâsik kitaplardan birisini teşkil etmektedir.

ARKİTEKT
—(Mimar)—

Bu derginin 129-130 cı sayıları Güzel Sanatlar Akademisinin 60 cı yıl sergisine tahsis edilmiştir.

İçinde sergiye ait bi rçok eserlerin proje fotoğraflariyle yazılar vardır, ayrıca mimarî tekniğine sanata ait yazılar ile piyasa cetveli, haberler bulunmaktadır.

Gülhane hastahanesinde parasız tedavi

Askerî Doktor Tatbikat Okul ve Kliniği Müdür ve Başhekimliğinden:

Göz	: Pr. Niyazi Gözcü ve Pr. M. Süreyya Gördüren.
Hariciye	: Pr. Murat Can
Asabiye	: Pr. Nazım Şakir
Dahiliye	: Pr. Zeki H. Pamir
Fizyoterapi	: Pr. Nüzhet Şakir
Nisaiye	: Pr. Ali Esat Birol
Belviye	: Pr. Kemal Serav
Kulak. B. B.	: Pr. Vahdettin Özan
Radiyoterapi	: Pr. Efdal Aşar
Cildiye	: Pr. Burhan Urus
Hariciye	: Pr. Kâmil Sokullu
Dahiliye	: Pr. İrfan Titiz
Çene cerrahisi Stamatolog	: Dr. Necdet Albay

Yukarıda yazılı şubelerde her gün saat 11 - 13 e kadar poliklinik muayenesi yapılacağı sayın halka ilân olunur.

İtalya'da oyuncak yapmak yasak

Roma, 11 a.a. — İtalya'da oyuncak imali 25 ilkteşrinden itibaren yasak edilmiştir.

MİLLÎ MÜDAFAA V.

Kaputluk kumaş alınacak

M. M. V. Sa. Al. Kom. dan :

Beher metresine (560) kuruş fiyat tahmin edilen 10202 metre kaputluk kumaş 19. 10. 942 pazartesi günü saat 15,30 da pazarlıkla satın alınacaktır.

Şartnamesi her gün komisyondan 286 kuruş mukabilinde alınabilir. Muhammen bedeli 57131 lira 20 kuruş olup katî teminatı 8213 liradır. İsteklilerin belli gün ve saatte Ankarada M. M. Vekâleti 3 numaralı satın alma komisyonuna gelmeleri.

(8669) 4745

Sut kostik alınacak

M. M. V. Sa. Al Kom. dan:

Evsaf ve şartnamesine uygun olmak ve İstanbul'da Kasımpaşa'da deniz levazım deposuna teslim edilmek üzere 20 ton sutkostik alınacaktır Beher kilosuna 30 kuruş fiyat tahmin edilmiştir. Muhammen bedeli 6000 lira olup katî teminatı 900 liradır. Pazarlığı 17. 10. 942 cumartesi günü saat 11 de M. M. Vekâleti beş numaralı satın alma komisyonunda yapılacaktır. Evsaf ve şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin teminatlariyle birlikte muayyen günde komisyona müracaatları. (8854) 4894

Foto malzemesi alınacak

M. M. V. Sa, Al, Kom, dan :

Pazarlıkla aşağıda cins ve miktarı yazılı beş kalem fotograf malzemesi satın alınacaktır. Hepsine tahmin edilen fiyat 2150 lira olup katî teminatı 322 lira 50 kuruştur. İhalesi 19. 10. 942 pazartesi günü saat 11 dedir. İsteklilerin katî teminatları ile birlikte M. M. Vekâleti 5 numaralı komisyona müracaatları.

Cinsi	Miktarı
Amunyak	50 Kilogram
Acide aciligue	50 Kilogram
Esence tere	10 Kilogram
Nitrat darjan	25 Kilogram
Pamuk	10 Kilogram

(8896) 4956

Tamirat yaptırılacak

M. M. V. Sa. Al. Ko.dan :

Ankara'da Ordu Evi binasında yaptırılacak bazı tamirat işi pazarlıkla ihaleye konulmuştur. Keşif bedeli 6166 lira 87 kuruş olup katî teminatı 925 lira 4 kuruştur. İhalesi 17-10-1942 cumartesi günü saat 10.30 da M. M. V. 4. No.lu Sa. Al. Ko.da yapılacaktır. Keşif ve şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin katî teminatlariyle birlikte komisyonda bulunmaları. (8972) 4994

Potas kostik alınacak

M. M. V. Sa. Al. Ko.dan :

Pazarlıkla Ankara Mühimmat deposuna teslim şartiyle 500 kilo potas kostik alınacaktır. Beher kilosuna tahmin edilen fiyat 125 kuruş olup tahmini bedeli 625 lira ve katî teminatı 94 liradır. İhalesi 21-10-942 çarşamba günü saat 15 tedir. Evsaf ve şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin muayyen gün ve saatte katî teminatlariyle birlikte M. M. Vekâleti V. No.lı komisyona müracaatları. (8971) 5007

Et alınacak

M. M. V. İstanbul 1 No. Sa. Al. Ko. dan :

50 ton koyun veya sığır eti alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 16-10-942 günü saat 15 te Tophane'de M. M. V. İstanbul 1 numaralı satın alma komisyonunda yapılacaktır. Koyun etinin tahmin bedeli 62 bin 500 lira, teminatı 4375 liradır. Sığır etinin tahmin bedeli 45000 lira ilk teminatı 3375 liradır. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri.

(8940) 5008

Askerî Fabrikalar

Çam kereste alınacak

Kırıkkale Grup Sa. Al. Kom. dan:

Beher metre mikâbı yüz yirmi beş lira tahmin edilen aşağıda miktarı yazılı çıralı çam kereste Kırıkkale Grup Müdürlüğünde müteşekkil Sa. Al. komisyonunda 22. 10. 942 günü saat 15 te pazarlıkla satın alınacaktır. Katı teminat (750) liradır.

M3	Adet	
20	800	2,5×25×400
10	200	5×25×400
10	10	10×25×400

(8803) 4838

Ankara Levazım Amirliğine gelen ilânler

Ambar yaptırılacak

Sivas Sa. Al. Ko. dan :

Sivasta gösterilecek yerde iki adet eşya ambarı inşaatı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 23 10 942 cuma günü saat 16 da Sivas Sa. Al. Kom. da bulunduğu yerde yapılacaktır. Keşif bedeli (111507,92) lira olup ilk teminatı da (6825,40 liradır

Şartname, keşif ve plân her gün İstanbul Ankara Lv. Amirlikleri ve Sivas satın alma komisyonlarında görülebilir

İsteklilerin teklif mektuplarını kanunun tarifatı dairesinde hazırlıyarak ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona vermiş veya bulundurmuş olmaları lâzımdır. Postada gecikmeler mazeret sayılmaz

(8638) 4645

Sığır eti alınacak

Şişli Sa. Al. Ko. dan:

Kapalı zarf usuliyle 30 ton sığır eti alınacaktır. Evsaf ve hususi şartları komisyonda görülebilir. Muvakkat teminatı 2138 liradır. İhalesi 22-10-942 perşembe günü saat 15 te yapılacağından taliplerin ihale saatinden bir saat evvel mektuplarıyle Harbiyede Yd. Sb. Ok. Sa. Al. Ko. na müracaatları.

(8658) 4705

Pavyon yaptırılacak

İzmir Hv. Sa. Al. Ko. dan:

İzmir'de Hava garnizonunda yaptırılacak 172605 lira 81 kuruş keşif bedelli üç er pavyonu 20-10-942 salı günü saat 11 de kapalı zarfla ihale edilecektir. Taliplerin 9881 liralık ilk teminat makbuzları ile tayyare tuğayından alacakları vesikalarını muhtevi kapalı zarflarını ihale saatinden bir saat evveline kadar İzmir'de Güzelyalıdaki Hava Satın Alma Ko. na vermeleri, keşif ve şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. (8657) 4706

Et alınacak

Ankara As. Pos. 5151 Sa. Al. Ko. dan:

Çubukta teslim (90) ton sığır eti mukaveleye bağlanmak şartiyle satın alınacaktır.

İlk teminatı 4467 lira 50 kuruştur.

Evsaf ve şartlarını görmek istiyenler her gün iş saatlerinde ve isteklilerin de 15-10-942 perşembe günü saat 16 resmi vesika ve teminatlariyle birlikte Sarıkışladaki Sa. Al. Ko. na gelmeleri.

(8768) 4797

Et alınacak

Ankara As. Pos. 5151 Sa. Al. Ko. dan:

Ayaşta teslim (90) ton sığır eti mukaveleye bağlanmak şartiyle satın alınacaktır. İlk teminatı 4332 lira 50 kuruştur. Evsaf ve şartlarını görmek istiyenler her gün iş saatlerinde ve isteklilerin de 15-10-942 perşembe günü saat 15 te resmi vesika ve teminatlariyle birlikte Sarıkışla'daki Sa. Al. Ko. na gelmeleri.

(8772) 4818

Saman alınacak

Hozat Sa. Al. Ko. Başk. dan :

Açık eksiltme ile saman satın alınacaktır. Miktariyle muhammen ve teminat bedelleri aşağıya çıkarılmıştır. Taliplerin ihale günü olan 22-10-942 perşembe günü saat 15 te Hozat'ta komisyonumuza müracaatları ilân olunur.

Cinsi	Miktarı ton	M. bedeli lira	Teminatı lira
Saman	100	6000	450
Saman	50	2500	187,50
Saman	50	2500	187,50
	200	11000	825

(10495 - 8818) 4869

Saman alınacak

Eskişehir Sa. Al. Ko. dan:

Ordu hayvanatı için 500 ton tel balyalı düğen samanı pazarlıkla satın alınacaktır. Tel bâyiine ait beher kilosuna tahmin edilen fiyat 7 kuruş 36,70 santimdir. Pazarlığı 16-10-942 cuma günü saat 15 te Eskişehir Lv. Amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. 100 tondan aşağı olmamak üzere istiyenlere parçalar halinde verilir. İsteklilerin belli gün ve saatte teminat makbuzlariyle birlikte sözü geçen komisyona müracaatları.

(8949) 5009

Nakil ve istif işleri yaptırılacak

Eskişehir As. Sa. Al. Ko. dan:

1942 malî yılı sonuna kadar Bozöyük istasyonundan ambarlara nakil, tahmil ve vagonlardan tahliye ve ambarlarda istif edilecek tahminen 400 ton mühimmat kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Beher tonuna tahmin edilen fiyat 3 lira 75 kuruştur. Evsaf ve şartları her gün mesai zamanlarında görülür. İhalesi 2-11-942 pazartesi günü saat 11 de Eskişehir Lv. Amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin muayyen gün ve saatinden bir saat evveline kadar kanunî şekilde hazırlamış teklif mektuplariyle birlikte teminat makbuzlarını sözü geçen komisyona vermiş bulunmaları şarttır. Posta gecikmeleri kabul değildir. (8951) 5010

Saman alınacak

As. Pos. 1250 Sa. Al. Ko. dan:

Askeri ihtiyaç için bin beş yüz ton balyalı saman pazarlıkla eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli yüz altı bin beş yüz lira muvakkat teminatı yedi bin dokuz yüz seksen sekiz lira evsaf ve şartı Gelibolıda 1250 Sa. Al. Komisyonunda görülebilir. Beş yüz tondan aşağı olmamak üzere birkaç müteahhide verilebilir. Fiyatında değişiklik yapılmak suretiyle döküm halinde alınabilir. Alma komisyonunda yapılabilir.

(8954) 5011

Ankara Belediyesi

Çağrı

Belediye Reisliğinden:

Belediye Meclisi 19-10-942 pazartesi günü fevkalâde içtima edeceğinden saat 17 de âzanın Belediye Meclisi salonuna teşrifleri rica olunur.

RUZNAME:

1 — 1942 malî yılı bütçe muvazene talimatnamesinin altıncı maddesinin tavzih ve tadili hakkında Riyaset tezkeresi.

2 — Mezbaha kesici kadrosunun tezyidi hakkında encümen kararı.

3 — Otobüs binasının kalorifer tesisatının ikmali için munzam tahsisat ilâvesi hakkında encümen kararı. 4995

Yığılışmıya karşı

Kalabalık yerlerde halk sıra olacak

Ankara Belediye Reisliğinden:

1 — Üçüncü maddede yazılı hususlar belediye tembihleri arasına alınmıştır.

2 — Bunlara aykırı hareket edenler 1608 ve 2575 numaralı kanunlara göre cezalandırılacaklardır.

3 — A) İhtiyaç maddelerinin dağıtımında ve bunlar için kart verilişinde.

B) Nakil vasıtalarına binişte.

C) Umumî yerlere giriş ve çıkışta halkın birbiri ardı sıra dizilmeleri mecburidir. (3409) 3592

Yangın kemeri alınacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Ankara belediyesi için (50) adet yangın kemeri (45) gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli (1000) liradır.

3 — Teminatı (75) liradır.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklilerin de 20-11-1942 cuma günü saat 11 de belediye dairesinde müteşekkil encümene müracaatları.

(8557) 4725

Seyyar portatif merdiven alınacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Ankara belediyesi itfaiyesi için bir adet seyyar portatif merdiven (45) gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli (750) liradır.

3 — Teminatı (56) lira (25) kuştur.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklilerin de 20-11-1942 salı günü saat 11 de belediye dairesinde müteşekkil encümene müracaatları.

(8575) 4726

Otovidaj alınacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Ankara belediyesi için bir adet otovidaj (45) gün müddetle ve kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli (11.000) liradır.

3 — Teminatı (825) liradır

4 — Bunun 20. 11. 942 cuma günü saat 11 de talibine ihalesi mukarrer bulunduğundan şartnamesini görmek istiyenlerin her gün encümen kalemine müracaatları ve isteklilerin de 2490 numaralı kanunun 32 inci maddesi sarahati veçhile tanzim edecekleri teklif mektuplarını ihale günü olan 20. 11. 942 cuma günü saat ona kadar belediye dairesinde müteşekkil encümene vermeleri.

(8574) 4727

Can kurtaran manikası alınacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Ankara belediyesi için pazarlıkla bir adet cankurtaran manikası alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli (500) liradır.

3 — Teminatı (37) lira (50) kuruştur.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklilerin de 20-11-1942 cuma günü saat 11 de belediye dairesinde müteşekkil encümene müracaatları.

(8573) 4728

Yangın hortumu alınacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Ankara belediyesi için alınacak (4000) metre yangın hortumu (45) gün müddetle ve kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen beeli (20.000) liradır.

3 — Teminatı (1500) liradır.

4 — Bunun 20. 11. 942 cuma günü saat 11 de talibine ihalesi mukarrer bulunduğundan şartnamesini görmek istiyenlerin her gün encümen kalemine müracaatları ve isteklilerin de 2490 numaralı kanunun 32 inci maddesi sarahati veçhile tanzim edecekleri teklif mektuplarını ihale günü olan 20. 11. 942 cuma günü saat ona kadar belediye dairesinde müteşekkil encümene vermeleri.

(8571) 4729

Yangın arazözü alınacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Ankara belediyesi için bir adet köpük saçma cihazlı yangın arazözü (45) gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli (4000) liradır.

3 — Teminatı (300) liradır.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklilerin de 20-11-1942 cuma günü saat 11 de belediye dairesinde müteşekkil encümene müracaatları.

(8570) 4730

Busing arazözü parçaları alınacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Ankara belediyesi için (90) parça busing arazözü yedek parçası (45) gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli (3669) lira (50) kuruştur.

3 — Teminatı (275) lira (21) kuruştur.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklilerin de 20-11-1942 cuma günü saat 11 de belediye dairesinde müteşekkil encümene müracaatları.

(85721) 4731

Otomobilli otomatik merdiven alınacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Ankara belediyesi için bir adet otomobilli otomatik merdiven 45 gün müddetle ve kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli (40,000) liradır.

3 — Teminatı (3000) liradır.

4 — Bunun 20. 11. 942 cuma günü saat 11 de talibine ihalesi mukarrer bulunduğundan şartnamesini görmek istiyenlerin her gün encümen kalemine müracaatları ve isteklilerin de 2490 numaralı kanunun 32 inci maddesi sarahati veçhile tanzim edecekleri teklif mektuplarını ihale günü olan 20-11-1942 cuma günü saat ona kadar belediye dairesinde müteşekkil encümene vermeleri.

(8567) 4734

Mersedez, Benz arazöz ve kamyon parçaları alınacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Ankara belediyesi için (50) parça mersedes benz arazöz ve komyon parçaları kırk beş gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli (1653) liradır.

3 — Teminatı (123) lira (98) kuruştur.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklilerin de 20-11-1942 cuma günü saat 11 de belediye dairesinde müteşekkil encümene müracaatları.

(8565) 4735

Oto vidanj yedek parçaları alınacak

Ankara Belediyesinden :

1 — Ankara belediyesi için (135) kalem (300) ve (30) tipi busing LD. 4 marka oto vidanj yedek parçaları (45) gün müddetle ve kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli (20.000) liradır.

3 — Teminatı (1500) liradır.

4 — Bunun 20-11-1942 cuma günü saat 11 de talibine ihalesi mukarrer bulunduğundan şartnamesini görmek istiyenlerin her gün encümen kalemine müracaatları. Ve isteklilerin de 2490 numaralı kanunun (32) nci maddesi sarahati veçhile tanzim edecekleri teklif mektuplarını ihale günü olan 20-11-1942 cuma günü saat ona kadar belediye dairesinde müteşekkil encümene vermeleri.

(8566) 4736

Bekçi kulübesi yaptırılacak

Ankara Belediye Reisliğinden:

1 — Sekizinci kilometrede yaptırılacak gazhane bekçisi kulübesi on beş gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli (597) lira (75) kuruştur.

3 — Teminatı (44) lira (83) kuruştur.

4 — Şartname ve keşif cetvelini görmek istiyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklilerin de 30-10-942 cuma günü saat 10,30 da Belediye dairesinde müteşekkil encümene müracaatları. (8907) 4997

Kalın motor yağı alınacak

Ankara Belediye Rs. den :

1 — Pazarlıkla (5475) kilo kalın motör yağı satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli (7122) lira (50) kuruştur.

3 — Teminatı (534) lira (19) kuruştur.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklilerin de 16-10-942 cuma günü saat 10.30 da belediye dairesinde müteşekkil encümene müracaatları. (8908) 4998

İnce motor yağı alınacak

Ankara Belediye Reisliğinden:

1 — Pazarlıkla (6475) kilo ince motör yağı satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli (7122) lira (50) kuruştur.

3 — Teminatı (434) lira (19) kuruştur.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklilerin de 16-10-942 cuma günü saat 10,30 da Belediye dairesinde müteşekkil encümene vermeleri.

(8909) 4999

Yangın tası alınacak

Ankara Belediye Rs. den :

1 — Alınacak (50) adet yangın tasına istekli çıkmadığından eksiltmesi on gün uzatılmıştır.

2 — Muhammen bedeli (1000) liradır.

3 — Teminatı (75) liradır.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklilerin de 16-10-942 cuma günü saat 10.30 da belediye dairesinde müteşekkil encümene müracaatları. (8910) 5000

Elbise ve kasket yaptırılacak

Ankara Belediye Reisliğinden:

Müteahhit namına hesabına

1 — Otobüs müstahdemini için pazarlıkla (160) takım yazlık elbise ve kasket yaptırılacaktır.

2 — Muhammen bedeli (2240) liradır.

3 — Teminatı (168) liradır.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklilerin de 16-10-942 cuma günü saat 10.30 da belediye dairesinde müteşekkil encümene müracaatları.

(8868) 5001

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ZİRAAT BANKASI

KURULUŞ TARİHİ : 1888

Sermayesi 100.000.000. Türk lirası

ŞUBE ve AJAN adedi : 265

Ziraî ve Ticarî her nevi Banka muameleleri

Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede dört defa çekilecek kura ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet	1000	Liralık	4000 Lira
4 Adet	500	Liralık	2000 Lira
4 Adet	250	Liralık	1000 Lira
40 Adet	100	Liralık	4000 Lira
100 Adet	50	Liralık	5000 Lira
120 Adet	40	Liralık	4800 Lira
160 Adet	20	Liralık	3200 Lira

Kuralar senede 4 defa, 11 mart, 11 haziran, 11 eylül ve 11 birincikânun tarihinde çekilecektir.

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde yüzde 20 fazlasiyle verilecektir.

Valvalin yağı alınacak

Ankara Belediye Reisliğinden:

1 — (2065) kilo valvalin yağına istekli çıkmadığından eksiltmesi on gün uzatılmıştır.

2 — Muhammen bedeli (2271) lira (50) kuruştur.

3 — Teminatı (170) lira (36) kuruştur.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklilerin de 16-10-942 cuma günü saat 10,30 da Belediye dairesinde müteşekkil encümene müracaatları.

(8869) 5002

Gres yağı alınacak

Ankara Belediye Reisliğinden:

1 — 850 kilo gres yağına istekli çıkmadığından eksiltmesi on gün uzatılmıştır.

2 — Muhammen bedeli (935 liradır.

3 — Teminatı (70) lira (13) kuruştur.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklilerin de 16-10-942 cuma günü saat 10.30 da Belediye dairesinde müteşekkil encümene müracaatları.

(8870) 5003

Kuru ot alınalak

Ankara Belediye Rs. den :

1 — Pazarlıkla (55) ton kuru ot satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli (6600) liradır.

3 — Teminatı (495) liradır.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklilerin de 16-10-942 cuma günü saat 10.30 da belediye dairesinde müteşekkil encümene müracaatları. (8871) 5004

Font boru ek parçaları alınacak

Ankara Belediye Rs. den :

1 — Su işleri için pazarlıkla (125 - 350) milimetrelik 33 kalem font boru ek parçaları satın alınacaktır.

2 — Muhammen bedeli (13788) lira (39) kuruştur.

3 — Teminatı (1034) lira (13) kuruştur.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün encümen kalemine ve isteklilerin de 16-10-942 cuma günü saat 10.30 a belediye dairesinde müteşekkil ensümene müracaatları. (8872) 5005

BUGÜN

Ulus Sinemasında

Bayram Programı

Şark Bülbülü

Bütün müzikleri unutturan müstesna şarkıları.. Bütün gönülleri çıldırtan ateşli danslarla süslenen hakiki bir şaheser

—(☆ Artistler ☆)—

Dorothy Lamour
Jack Benny
Betty Grabble

——(Ayrıca)——

Kanadlı Kadınlar

———(Seanslar)———

10 - 12 - 14.30 - 16.30 - 18.30

Gece 21 de

Gece için yerlerinizi ayırınız

Telefon : 6294

Defterdarlık muhasebesiyle Çankaya kazası Malmüdürlüğünden tekaüt, dul, yetim maaşı alanlarla hidamatı vataniye tertibinden maaş alanların nazarı dikkatine :

Ankara Valiliğinden :

1 — Alelûmum tekaüt, dul yetim ve malûliyet maaşı alanlarla hidematı vataniye tertibinden maaş alanların ekmeklik hububat ihtiyaçlarının Toprak Mahsulleri Ofisi Umum Müdürlüğünce temini kararlaştırılmış ve defterdarlık muhasebesiyle Çankaya malmüdürlüğünden tekaüt, dul, yetim ve malûliyet maaşı alanlarla hidematı vataniye tertibinden aylık alanların beslemiye mecbur oldukları kimseleri (zevce, evlât, anne, büyük anne, kız kardeş, torun) göstermek üzere tanzim ve tevdi edecekleri beyannameler nümunesine göre tab ve ihzar edilmiştir.

2 — Bu beyannameleri almak üzere defterdarlık muhasebesinden maaş alanların:

Askeri	Mülki	
1—1000	1—1000	Numaraya kadar 15-10-942 perşembe
1001—2000	1001—2000	Numaraya kadar 16-10-942 cuma
2001—3500	2001—2500	Numaraya kadar 17-10-942 cumartesi

Günleri Defterdarlığa müracaatları.

3 — Çankaya malmüdürlüğünden maaş alanların da:

Askeri	Mülki	
1—500	1—500	Numaraya kadar 15-10-942 perşembe
501—1000	501—1000	Numaraya kadar 16-10-942 cuma
1001—1500	1001—1500	Numaraya kadar 17-10-942 cumartesi

Günleri hizalarındaki maaş sıra numaralarına göre Çankaya Malmüdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur. (8937) 4973

339 doğumlulara

Ankara Yabancı Askerlik Şubesinden :

1) 339 doğumlu ve bu doğumlularla muameleye tâbi erat 19 - Birinciteşrin - 1942 pazartesi günü sevke başlanacak ve 21 - Birinciteşrin - 1942 çarşamba günü zevalda bitecektir. Bu müddet zarfında gelmiyenler hakkında kanuni takibat yapılacaktır.
2) Toplanma yeri Yenişehir Sıhhiye Vekâleti karşısında eski Toprak Ofisi binası dır.
3) Bu ilân dâvetiye yerine geçecektir. (8848) 4897

POKER
Traş bıçakları
Cildinizi tahriş etmez, cildi yumuşatır.
Her yerde
POKER
traş bıçaklarını arayınız.

Öksürenlere : KATRAN HAKKI EKREM

„Bayer" ilâçlarını kimler keşfeder ?

Bunlar meşhur kâşifler, ciddî ilim adamları, terakki hâdimleridir. Onların kullanışa çıkardıkları her ilâç, en güç imtihanlardan muvaffakiyetle geçmiş demektir. „Bayer" salibi bunun kefilidir.

BAYER

Sayın halka

Belediye Reisliğinden:

1 — Taksi ücretlerine yapılan yüzde 60 zamma göre tanzim edilen listeler şoförlere dağıtılmıştır

2 — Taksimetreleri açık bulunduran ve bozuk taksimetre kullanan ve istenilen yere gitmiyen ve her ne suretle olursa olsun talimatname hilâfına hareket eden şoförler için derhal 2890, 2960, 2713, 6983 ve 6847 numaralı telefonlara malûmat vermeleri sayın halktan rica olunur. 2789

HARİCİYE VEKÂLETİ

Daktilo alınacak

Hariciye Vekâletinden :

Hariciye Vekâleti Ticarî ve malî anlaşmalar müzakere heyeti reisliğinde münnal bulunan 150 lira aylık ücretli daktiloğraflığa imtihanla, iyi Fransızca bilen bir daktiloğraf alınacaktır. Yapılacak imtihan neticesinde müsavi derece alanlardan bir başka yabancı dil bilen tercih edilecektir. Taliplerin Vekâlet levazım müdürlüğüne müracaatları .
(8775) 4792

Askerlik İşleri

ÇAĞRI

Ankara Askerlik Şubesi Reisliğinden :

Devlet demiryolları depo müdürlüğünden 18. 3. 942 de ayrılan ve son adresi malûm olmıyan yedek piyade teğmeni Elbistanlı ve 317 doğum ve 336-28 kayıt numaralı M. Şakir oğlu Lütfi Sayginerin 8888 sayı ile şubemize veya bulunduğu yerin şubesine lüzumu müracaatı ilân olunur.
(8929) 4961

Çağrı

Ankara Askerlik Şubesi Reisliğinden :

Tarsus asfalt yol müteahhidi yedek top teğmen 44742 yüksek mühendis Himmet Ölçmen vazife almıştır. 13860 sayı ile şubemize veya bulunduğu yerin askerlik şubesine acele müracaatı lüzumu ilân olunur.
(8955) 4976

Çağrı

Ankara Askerlik Şubesi Reisliğinden :

Çıkrıkçılar yokuşu Akılbey apartmanındaki adresinde olmıyan piyade üsteğmen 335-10 üsküplü İbrahim Recai Utkan hemen 8887 sayı ile şubemize veya bulunduğu yerin şubesine müracaatı lüzumu ilân olunur. (8959) 4977

R. Cumhur Filârmonik O.

Müzisiyen alınacak

Riyaseticumhur Filarmonik Orkestrası Şefliğinden:

Salon ve Caz Orkestrası kadrosunda bulunan bareme dahil ücretli vazifelere imtihanla 1 keman, 1 çello, 1 akordeon veya bandaneon, 1 bateri çalan müzisyen alınacağından talip olanların birer dilekçe ve menşe şehadetnameleriyle 20-X-942 salı akşamına kadar Orkestra Şefliğine müracaatları, imtihan için de 23-X-942 cuma günü saat 10 da Orkestra Şefliği binasında hazır bulunmaları ilân olunur. (8605) 4674

Acele satılık bahçeli ev

Hamamönünün en güzel bir yerinde beş odalı bahçeli ev acele satılıktır. Sökmen emlâk işleri Tel: 2303 ve 2434 2690

Acele satılık villa

Yenişehir'de 5 odalı konforlu bahçeli acele satlık villa Sökmen emlak işleri Tel: 2303 ve 2434 2689

Çamaşır Çividi

Almanya'dan yeni gelen (LORI - BRILLANT) markalı çamaşır çividi satışa çıkarılmıştır. Bir tecrübe kâfidir. Memurlar Kooperatifi satış yerlerinde ve bilumum bakkallarda bulunur. 1891

Fırsat

Yenişehirin en verimli bir yerinde inşaatı bitmek üzere olan bir apartman azimet dolayısiyle eldeki mevcut malzemesiyle birlikte satılacaktır. İnşaatı en çok bir ayda bitecek vaziyettedir.

Hayri Dilman Ulus Meydanı Tel: 2181 2685

Kiralık

Bahçeli Evlerde (5 oda mutfak, banyo, bodrum) konforlu ve müstakil bir ev azimet dolayısiyle kiralıktır. İkinci Şimal sokak No. 36.

Evin içindekilere müracaat. 2719

ULUS — 24. üncü yıl. — No. 7616

İmtiyaz sahibi
Hasan Reşit TANKUT
Neşriyat ve Müessese Müdürü
NAŞİT ULUG
ULUS Basımevi ANKARA

DİKKAT: Gazetemize gönderilen her nevi yazılar neşredilsin edilmesin geri verilmez ve kayboluşundan dolayı hiç bir mesuliyet kabul edilmez.

ZİRAAT VEKÂLETİ

Saman alınacak

Merkez Bakteriyoloji ve Serolojî Enstitüsü Daire Müdürlüğünden:

1 — Müessese hayvanatı için 45 ilâ 55 ton samanın açık eksiltmesi 21. 9. 942 tarihinden itibaren bir ay müddetle pazarlığa konulmuştur.

2 — Tahmin edilen bedeli 4675 liradır.

3 — Muvakkat teminatı 350 lira 65 kuruş olup banka mektubu veya vezne makbuzu ve hazine tahvili ve bono teminat olarak alınır.

4 — İhalesi 22. 10. 942 perşembe günü saat 15 tedir. Şartnamesi müdüriyetten bedelsiz olarak verilir. 2490 sayılı kanunda yazılı şartları haiz olan istekllerin muayyen gün ve saatte Ziraat Vekâleti muhasebe müdürlüğünde toplanacak olan satın alma komisyonuna müracaatları. (8313) 4365

P. T. ve Telefon Umum Md.

Bakır manşon alınacak

P.T.T. Umumî Müdürlüğünden:

1 — İdare ihtiyacı olarak 25000 adet 3 m/m lik bakır manşon kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli (6250) muvakkat teminatı (469) lira olup eksiltmesi 20 birinciteşrin 1942 çarşamba günü saat on altı da Ankara P.T.T. Umumî Müdürlük binasındaki Levazım Müdürlüğünde müteşekkil satınalma komisyonunda yapılacaktır.

3 — İstekliler muvakkat teminat makbuz veya Banka teminat mektubu ile kanuni vesaiki ve teklifi muhtevîyatı kapalı zarflarını belli günde saat 15 e kadar mezkûr komisyona vereceklerdir.

4 — Şartnameler Ankara'da P. T. T. Levazım Müdürlüğünde İstanbulda Yeni Valide Hanında P.T.T. Levazım Deposu Ayniyat Muhasipliğinde parasız verilir. (8736) 4829

Devlet Demiryolları

Çam kereste alınacak

D. D. Adana 6. ıncı İşletme Arttırma Eksiltme Komisyonu Reisliğinden:

Muhammen bedeli 107131.70 lira olan 931.580 M/3 muhtelif ebatta çam kereste şartnamesi vechile 23-10-1942 cuma günü saat 16 da Adanada 6 ıncı işletme müdürlüğü binasında kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenler 6606.59 liralık muvakkat teminat akçeleri veya muadili kanunda tarif edilmiş olan kıymetli evrak ile nüfus cüzdanları, ticaret odası ve kanuni ikametgâh vesikalariyle 2490 No. lu kanunun emrettiği şeklide hazırlıyacakları teklif mektuplariyle birlikte tayin edilen günde saat 15 e kadar komisyon reisliğine müracaatları lüzumu ilân olunur.

Şartname ve mukavele projeleri Adanada 6. ıncı işletme, Ankarada 2 inci Haydarpaşada 1. inci işletme müdürlükleri veznelerinden 536 kuruş mukabilinde satın alınabilir.
(8601) 4737

Erkmen Ticaret Evi
TOSYALI
Mustafa Erkmen
Sayın Müşterilerinin Bayramını kutlar, Saadetler diler.
Yeni Hal No: 5

Satılık ev eşyası

Harice seyahat dolayısiyle ev eşyası ve halı satılıktır. Yenişehir, Cebeci cad. Ersoy Apt. No. 15 e müracaat. Tel : 2728

Şark kundura pazarı
Sayın Müşterilerinin Bayramını kutlar

MÜJDE
Çankırı Caddesi
ÖZEN
Tiyatro ve Sinemasında Sayın Ankara Halkına bir cemile olmak üzere gündüz matineleri saat:
11-13, 13-15, 15-17
Varyete - Saz - Solo
Gece 19 - 23 fevkalâde program. Sureti mahsusada İstanbul'dan celbedilen artistler tarafından yeni VARYETE ve SOLOLAR
—(Ayrıca)—
Sevimli Bestekâr
İzmirli Zeki
— ve —
Kıymetli Okuyucu
Hamiyet Duygulu
ve arkadaşları konseri ve 3 perdelik kahkahalı
KOMEDİ
Sayın Müşterilerimizin BAYRAMLARI ŞEN OLSUN

BAYANLAR VE BAYLAR

Müessesemizde daima kadın ve erkek kol, cep, masa ve duvar saatleri, altın ve plâtin nişan yüzükleri, kıymetli taşlarla süslü çiçek ve plâklar ve yeni " Şevaliye " yüzüklerinin zengin çeşitlerini bulundurduğumuzu bildirmekle şeref duyarız . . .

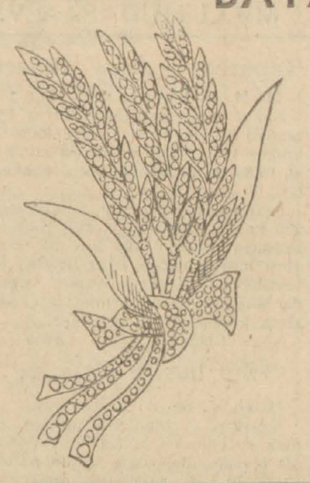

No. 9 Başak
144 Elmas 550 Lira
No. 9/A
120 Elmas 12 Pırlânta 620 Lira

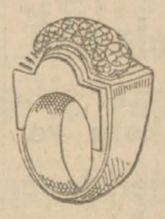

No. 33
12 Elmas
5 Pırlânta
400 Lira
No. 33/A
Tekmil Pırlânta
500 Lira

SİNGER
Saat mağazaları

Adres: İstanbul, Eminönü Caddesi No. 8
Taşradan İstanbul'a gelenlerin zevklerinin okşanması için mağazamızı bir defa şereflendirmeleri kâfidir.
Satış peşindir. Veresiye muamelemiz yoktur.

Devlet Hava Yolları

Karoser yaptırılacak

Devlet Hava Yolları Umum Müdürlüğünden :

İdaremizde mevcut fenni şartnamelere göre (5) adet otobüs karoserisi yaptırılacağından bu işle uğraşanların fiyat ve teslim müddetini gösterir tekliflerini on beş gün zarfında göndermeleri ilân olunur.
(8935) 4975

Ankara Vâliliği

Kulübe yıktırılacak

Ankara Valiliğinden :

1 — Şenyurt mahallesinde Eti müzesi istimlâk sahasında 671 adanın 15 sayılı parseli üzerinde iki odalı bekçi kulübesinin enkazı müteahhide ait olmak üzere hedmi işi pazarlıkla satışa konulmuştur.

2 — Keşif bedeli elli lira olup muvakkat teminatı dört liradır.

3 — İhale 15-10-942 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 te Defterdarlıkta yapılacaktır.

4 — İsteklilerin muayyen günde teminat makbuzu ile komisyona müracaatları. (8965) 4996

Vilâyetler

Tamirat yaptırılacak

İstanbul Belediyesinden:

Mısır çarşısının tamiri müteahhit namı hesabına kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Tadilen tanzim olunan yeni keşif bedeli (392650) lira (40) kuruş ve ilk teminatı (17456) lira (2) kuruştur.

Mukavele, eksiltme, nafıa işleri umumî, hususî ve fennî şartnameleri, proje keşif hülâsalariyle buna müteferri diğer evrak (19) lira (64) kuruş mukabilinde belediye fen işleri müdürlüğünden verilecektir.

İhale 15-10-942 perşembe günü saat (15) te daimî encümende yapılacaktır.

Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ihale tarihinden (üç) gün evvel belediye fen işleri müdürlüğüne müracaatla alacakları fennî ehliyet, imzalı şartname ve buna müteferri evrak ve kanunen ibrazı lâzım gelen diğer vesikalariyle birlikte 2490 No. lu kanunun tarifatı çevresinde hazırlıyacakları teklif mektuplarını ihale günü saat (14) e kadar daimî encümene vermeleri lâzımdır. (188) 7

İnşaat yaptırılacak

İstanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan :

Bakırköy emrazı akliye hastanesinin 20 inci koğuş ikmal inşaatı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 28. 10 942 çarşamba günü saat 15 te Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğü binasında toplanan komisyonda yapılacaktır.

2 — Keşif bedeli 26988 lira 79 kuruştur.

3 — Muvakkat teminatı 2024 lira 16 kuruştur .

4 — Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel hususî ve fennî şartnameleri proje keşif hülâsasiyle buna müteferri diğer evrak her gün komisyonda görülebilir.

5 — İstekliler en az bir taahhütte 15.000 liralık bu işe benzer iş yaptıklarına dair idarelerden almış oldukları vesikalara istinaden İstanbul vilâyetine müracaatla eksiltme tarihinden tatil günleri hariç 3 gün evvel alınmış ehliyet ve 942 yılına ait ticaret odası vesikasiyle teklifi havi kapalı zarflarını eksiltme saatinden bir saat evvel makbuz mukabilinde komisyona vermeleri. (383) 11

Yol tamir ettirilecek

Antalya vilâyet encümeninden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: (Antalya - Manavgat yolunu 75+000 - 80+000 kilometreleri arası tamiratı esasiye işi,

2 — Keşif bedeli (17530) lira (56) kuruştur.

3 — Bu işe ait şartname ve evraksunlardır: A) Keşif, B) Hususî fennî şartname, C) Grafik, D) Şartname, E) Mukavelename (bu evraklar vilâyet encümeninde ve Antalya Nafıa Müdürlüğünde görülebilir).

4 — Eksiltme 16-10-942 cuma günü saat 15 te Antalya'da vilâyet encümeninde yapılacaktır.

5 — Eksiltme kapalı zarf usuliyle ve vahidi fiyat üzerinden yapılacaktır

6 — Taliplerin 2490 sayılı kanunun 32 inci maddesinin tarifatı dairesinde tanzim edecekleri teklif mektuplarını muayyen günde saat 14 de kadar vilâyet makamına vermiş veya posta ile göndermiş olmaları lâzımdır.

7 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 1314 lira 80 kuruşluk muvakkat teminat yatırmaları ve bundan başka aşağıdaki vesikaları ibraz etmeleri şarttır.

1 — Bu işe girebilmek çin Nafıa Müdüriyeti ehliyet komisyonundan alınmış müteahhitlik vesikası.

2 — Cari seneye ait ticaret odası vesikası. (10450-8542) 4617

Yol tamir ettirilecek

Manisa Daimî Encümeninden:

1 — Manisa - Akhisar yolunun 12+865—15 inci kilometreleri arasındaki yaptırılacak esaslı tamiratın (38884) lira (24) kuruşluk keşifnamesinde tespit edilen vahidî fiyatlar üzerinden kapalı zarf usuliyle eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — İhale 23. 10. 942 cuma günü saat onbir buçukta vilâyet daimî encümeninde yapılacaktır.

3 — Kapalı zarfın saat ona kadar encümen riyasetine tevdi edilmesi veya posta ile bu saatte vasıl olması şarttır.

4 — Muvakkat teminat (2916) lira (32) kuruştur.

5 — Taliplerin 942 yılına ait ticaret odası vesikası ile nafıa müdürlüğünden alacakları ehliyet vesikasını teklif mektubu içine koymaları lâzımdır.

6 — Kapalı zarfların 2490 sayılı kanunun 32 inci maddesine tevfikan hazırlanması veya tevdii şarttır.
(8784) 4831

Bina yaptırılacak

İzmir Nafıa Müdürlüğünden :

24540 lira 36 kuruş keşif bedeli ile kapalı eksiltmeye konmuş olan Dikili Liman binası inşaatına istekli çıkmadığından bu iş 4-10-942 tarihinden itibaren bir ay müddetle pazarlığa konulmuştur.

İsteklilerin 1840 lira 53 kuruş muvakkat teminatı ile ehliyet ve ticaret odası vesikalariyle birlikte tatil günlerinden maada her gün Nafıa Müdürlüğünde müteşekkil komisyona baş vurmaları. (5738 - 8787) 4833

Satılık arsalar

İstanbul Belediyesinden:

Taksimde Cumhuriyet caddesinde eski mezarlık arasından müfrez şahalı arsalar

Tahmin bedeli beher metre murabbaı	İlk teminatı	Şartname bedeli ve saire	Parsel No.	Metre murabbaı
100,00	5712,50	4,46	2	892,50
100,00	5712,50	4,46	3	892,50
100,00	5362,50	4,11	4	822,50
100,00	5362,50	4,11	5	822,50
100,00	5362,50	4,11	6	822,50
100,00	5362,50	4,11	7	822,50
100,00	4640,00	3,39	8	678,00
100,00	4605,00	3,36	9	671,00
100,00	5257,50	4,00	10	801,50
100,00	5250,00	4,00	11	800,00
100,00	5275,00	4,00	12	805,00
100,00	5275,00	4,00	13	805,00
100,00	5240,00	3,99	14	793,00
100,00	5187,50	3,94	15	787,50
100,00	5257,50	4,00	16	801,50
100,00	5257,50	4,00	17	801,50
100,00	3850,00	3,50	18	700,00

Tahmin bedeli ile ilk teminat miktarları ve mesaha sathiyeleri yukarıda yazılı Taksimdeki mezarlık arsasından müfrez 2 ilâ 18 parsel numaralı 17 parça arsa serait vechile binalar inşa edilmek üzere kapalı zarf usuliyle arttırmaya konulmuştur. İhaleleri 15-10-942 perşembe günü saat 15 te İstanbul belediyesi daimî encümeni odasında yapılacaktır. Bu arsalara ait şartname, proje ve sair evrak yukarıda hizalarında gösterilen bedeller üzerinden hesap işleri müdürlüğünden alınacaktır. Serait öğrenmek istiyenler her gün belediye imar müdürlüğünden malûmat alabilirler. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ve kanunen ibrazı lâzım gelen diğer vesikalariyle 2490 numaralı kanunun tarifatı çevresinde hazırlıyacakları teklif mektuplarını ihale günü saat 14 e kadar daimî encümene vermeleri lâzımdır. (189) 8

Kazalar

Su tevzi projesi yaptırılacak

Kilis Belediyesinden:

Kilis şehrine getirilecek Narlıca suyunun isale ve tevzi projelerinin tanzimi işine talip çıkmadığından tekrar kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur.

Keşif bedeli 4500 lira ve muvakkat teminat 337,5 liradır. İhale 22 ilkteşrin 1942 perşembe günü saat 15 te Kilis belediyesinde yapılacaktır.

Bu işe ait mukavele, şartname projeleri Ankarada Dahiliye Vekâleti belediyeler imar heyeti fen şefliğinden parasız olarak alınabilir. Taliplerin teklif mektuplarını 2490 sayılı kanunun hükümleri dahilinde ihale günü saat 14 e kadar Kilis belediyesine makbuz mukabilinde teslim eylemeleri ilân olunur. (8737) 4761

BALIKÇILARIN nazarı dikktine

Salihlî Malmüdürlüğünden:

1 — Salihlî kazası hududu dahilinde Marmara gölünde 7-11-942 tarihinden 7-11-943 tarihine kadar bir sene zarfında avlanacak balıkların avlama hakkı ile yüzde 12 saydiye resmi 5-10-942 tarihinden itibaren on beş gün müddetle açık arttırmaya konulmuştur. İhale 20. 10-942 tarihine müsadif salı günü saat 16 da malmüdürlüğünde müteşekkil komisyonda yapılacaktır.

2 — Bu işin muhammen bedeli sabit bedel olan 19151 liradır.

3 — Muvakkat teminatı yüzde 7 buçuktan 1437 liradır. İhalenin vukuunda işbu teminat yüzde on beşe iblâğ olunur.

4 — Avlanacak balıkların sıkleti 641,5 gramdan aşağı olmıyacaktır.

5 — Şartnameler bu ilânın yapıldığı mal dairelerinde bedelsiz olarak görülür.

6 — Daha fazla malûmat istiyenlerin Ankara defterdarlığı milli emlâk müdürlüğüne müracaatları.
(8939) 5006

Netis mamulâtımızı arayınız

Devlet Ziraat İşletmeleri Kurumu Ticarî İşletmeler Müessesesinden:

Kurumumuz çiftliklerinin netis ve temiz mamulâtını mağazalarımızda arayınız. 2728

Kayıp — 1941 senesinde Kabataş lisesinden aldığım lise bitirme diplomamı kaybettim. Yenisini çıkartacağımdan eskisinin hükmü yoktur. 84 Mehmet Ali Şücaeddin Kaçı

CEBECİ'DE
Tan sineması
Bu akşam 9,15 te
Rus - Japon harbi
Türkçe sözlü

Çankırı Caddesi
Yıldız sineması
Bu akşam 9,15 te
Üç Palavracı Silâhşörler tarafından
Kıraliçenin Elmasları
Türkçe sözlü
Baş Rolde : DONAMEÇ
Gelecek program
YAŞASIN AŞK

CEBECİ'DE
Çiçek sineması
Bu akşam 9,15 te
Vatan kurtaran arslan
Türkçe sözlü

Yeni Sinema
Bugün 14.30 dan itibaren
Meşhur kitarist Alberto Vila'nın Maurenne O'harn ile beraber çevirdikleri güzel danslar ve şarkılar filmi
BUENO - AYRES
(Tangolar ülkesi)
Seanslar: 14.30 - 16.30 - 18.30
21 - 10 - ve 12 seanslarında
GECE GÜNEŞİ
Telefon: 3540

Park Sineması
Bugün bu gece
Avrupa ve Amerika'da aylarca gösterilen 1. No. lu gangster... Kanun düşmanı EdWard, G. Robinson tarafından oynanan
Önce adalet
I — AM THE LAw
Seanslar: 10 - 12 - 14.30 - 16.30
18.30 gece 21 de
Numaralı yerlerin evvelden aldırılması rica olunur. 1131

Sus Sinemasında
Bugün 14 ten itibaren
Senenin ilk macera süper meraklı sergüzeşt filmi
GENÇLİK TEHLİKEDE
Baş rollerde:
JACKIE COOPER -
EDMOUND LOWE
10 - ve 12 seanslarında
CEHENNEM KARTALLARI
Telefon: 3590

Sümer Sinemasında
Bugün bu gece
Müthiş macera
Sergüzeşt... Aşk... Simdiye kadar gördüğünüz filmlerin en güzeli
DEMİR MASKE
Türkçe
Seanslar: 10 - 12 - 14.30
16.30 - 18.30 - 21
Telefon: 3590